

Coleg Gŵyr Abertawe
Gower College Swansea

Coleg Gŵyr Abertawe

**Adroddiad Blynyddol a
Datganiadau Ariannol
ar gyfer y flwyddyn yn
diweddu 31 Gorffennaf 2020**

Personél Rheoli Allweddol, Bwrdd y Llywodraethwyr ac Ymgynghorwyr Proffesiynol

Personél rheoli allweddol

Diffinnir personél rheoli allweddol fel aelodau o Dîm Arweinyddiaeth y Coleg acfe'u cynrychiolwyd gan y canlynol yn 2019/20:

Mark Jones, Pennaeth a Phrif Swyddog Gweithredol; Swyddog Cyfrifyddu
Nick Brazil, Is-Bennaeth
Kay Morgan, Is-Bennaeth Gwasanaethau Academaidd (wedi ymddeol Ebrill 2020)
Paul Kift, Cyfarwyddwr Sgiliau a Datblygu Busnes
Sarah King, Cyfarwyddwr AD
Mike Glover, Cyfarwyddw Cyllid

Bwrdd y Llywodraethwyr

Mae rhestr lawn o'r Llywodraethwyr i'w gweld ar dudalennau 27-28 o'r datganiadau ariannol hyn. Roedd Mrs S Barron wedi gweithredu fel Clerc y Gorfforaeth drwy'r cyfnod.

Ymgynghorwyr Proffesiynol

Archwilydd datganiadau ariannol a chyfrifwyr adrodd:

Mazars LLP
90 Victoria Street
Bristol
BS1 6DP

Archwilwyr Mewnol:

TIAA Limited
53 – 55 Gosport Business Centre
Aerodrome Road
Gosport
PO13 0FQ

Bancwyr:

HSBC
1 Alexandra Road
Gorseinon
Swansea
SA4 4NJ

Barclays
1-3 Windsor Place
Cardiff
CF10 3BX

Cyfriethwyr:

Blake Morgan
Swansea Enterprise Park
Castle Court
Swansea
SA7 9LZ

CYNNWYS

Tudalen

Adroddiad y Corff Llywodraethu	4
Datganiad Llywodraethu Corfforaethol a Rheolaeth Fewnol	26
Datganiad y Corff Llywodraethu ar reoleidd-dra, priodoldeb a chydymffurfiad y Coleg â thelerau ac amodau cyllid y Corff Ariannu	35
Datganiad o Gyfrifoldebau Aelodau'r Gorfforaeth	36
Adroddiad yr Archwilydd Annibynnol i Gorff Llywodraethu Coleg Gŵyr Abertawe	38
Datganiad Cyfunol a Datganiad y Coleg o Incwm Cynhwysfawr	42
Datganiad Cyfunol a Datganiad y Coleg o Newidiadau Cronfeydd Wrth Gefn	43
Mantolenni ar 31 Gorffennaf	44
Datganiad Cyfunol o Lif Arian	45
Nodiadau ar y Cyfrifon	46

Adroddiad y Corff Llywodraethu

Mae'r aelodau'n cyflwyno eu hadroddiad a'r datganiadau ariannol wedi'u harchwilio am y flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2020.

Statws Cyfreithiol

Sefydlwyd y Gorfforaeth o dan Ddeddf Addysg Bellach ac Uwch 1992 at ddiben cynnal Coleg Gŵyr Abertawe. Mae'r Coleg yn elusen sydd wedi'i heithrio o dan Ran 3 Deddf Elusennau 2011.

Cenhadaeth

Datganiad cenhadaeth y Coleg a fabwysiadwyd ym mis Mai 2016 yw fel a ganlyn:

“Ysbrydoli a chefnogi ein dysgwyr i gyflawni eu llawn potensial trwy ddarparu addysg a hyfforddiant o'r safon uchaf”

Gweledigaeth y Coleg yw sail y Datganiad Cenhadaeth:

“Bod y dewis gorau i ddysgwyr”

Wrth symud ymlaen, rydym wedi nodi pedwar cyfeiriad strategol 'craidd' a nodau cysylltiedig a fydd yn cefnogi'r Coleg i gyflawni ei weledigaeth a'i genhadaeth.

Y pedwar cyfeiriad strategol yw:

- DYSGWR – rhoi'r dysgwr wrth wraidd popeth a wnawn.
- ANSAWDD – darparu'r ansawdd gorau posib ym mhob peth a wnawn.
- EFFAITH – cael yr effaith gadarnhaol uchaf bosibl ar les economaidd a chymdeithasol dysgwyr unigol yn Abertawe a de-orllewin Cymru.
- RHAGORIAETH – ymdrechu i fod yn sefydliad rhagorol, tyfu'n gynaliadwy, arloesi a buddsoddi.

Budd Cyhoeddus

Mae Coleg Gŵyr Abertawe yn elusen sydd wedi'i heithrio o dan Ran 3 Deddf Elusennau 2011 ac fe'i rheoleiddir gan Lywodraeth Cymru. Mae aelodau'r Corff Llywodraethu, sy'n ymddiriedolwyr yr elusen, wedi'u nodi ar dudalennau 27 - 28.

Wrth osod ac adolygu amcanion strategol y Coleg, mae'r Corff Llywodraethu wedi rhoi sylw dyledus i ganllawiau'r Comisiwn Elusennau ar fudd cyhoeddus ac yn arbennig ei ganllawiau atodol ar hyrwyddo addysg. Mae'r canllawiau yn amlinellu'r gofyniad bod rhaid i bob sefydliad a hoffai gael ei gydnabod fel elusen ddangos, yn benodol, bod ei nodau er budd y cyhoedd.

Wrth gyflawni ei genhadaeth, mae'r Coleg yn darparu'r buddion cyhoeddus adnabyddadwy canlynol trwy hyrwyddo addysg:

- Addysg o safon uchel
- Cysylltiadau â phrifysgolion yn y DU er mwyn hybu cyfleoedd addysg uwch
- Ehangu cyfranogiad a mynd i'r afael ag allgáu cymdeithasol
- Hanes cyflogaeth gwych i fyfyrwyr
- Systemau cymorth cadarn i fyfyrwyr
- Cysylltiadau â chyflogwyr, diwydiant a masnach.

Cefndir

Mae Coleg Gŵyr Abertawe yn gweithredu ar draws dinas Abertawe ar nifer o safleoedd: Campws Gorseinon, Campws Tycoch, Campws Hill House, Campws Llwyn y Bryn, Plas Sgeti a Chanolfan Hyfforddiant CGA (Llys Jiwbilf), yn ogystal â Hyb Cyflogadwyedd Ffordd y Brenin. Mae nifer fawr o fyfyrwyr o'r tu allan i'r ddinas yn dod i'r Coleg, ac mae rhai ohonynt yn teithio cryn bellter i wneud hynny.

Ein nod yma yw cynnig cyfleoedd dilyniant o lefel astudio mynediad i israddedig gyda lefelau priodol o gymorth i fyfyrwyr beth bynnag fo'u man cychwyn. Rydym yn gadarn ein penderfyniad i ddilyn polisïau'r Adran Addysg a Sgiliau, gan sicrhau bod addysg alwedigaethol yn arwain at ganlyniadau gwerth chweil.

Gweithredu cynllun strategol

Ym mis Hydref 2016, mabwysiadodd y Coleg gynllun strategol ar gyfer y cyfnod 1 Awst 2016 i 31 Gorffennaf 2020.

Mae'r cynllun strategol yn cynnwys targedau'n ymwneud ag Ansawdd, Myfyrwyr, Cofrestru, Cyllid ac Ystadau, Staff a Rhagoriaeth. Gosodir y targedau mewn termau absoliwt ac mewn nifer o dargedau, cyfeirir at berfformiad perthnasol y Coleg yng nghyd- destun colegau AB eraill.

Yn ogystal, ategir y cynllun strategol gan Gynllun Gweithredol Blynyddol mwy manwl ac yna fe'i cysylltir â chynlluniau adrannol.

Mae'r Gorfforaeth yn monitro perfformiad y Coleg yn erbyn y cynlluniau hyn. Caiff y cynlluniau eu hadolygu a'u diweddarau bob blwyddyn.

Mae'r Coleg yn cyrraedd ei darged o ran cyflawni'r amcanion hyn. Mae cyfres o ddangosyddion perfformiad wedi cael eu cytuno i fonitro gweithrediad llwyddiannus y polisïau.

Mae'r Coleg yn ymroddedig i arsylwi ar bwysigrwydd mesurau a dangosyddion sector a data a gynhyrchir gan Lywodraeth Cymru sy'n ystyried mesurau fel cyfraddau llwyddo.

Mae'r Coleg wrthi ar hyn o bryd yn paratoi Cynllun Strategol ar gyfer 2020-2024; i'w gymeradwyo gan Fwrdd y Gorfforaeth yn gynnar yn 2021. Ar ôl cael ei gymeradwyo, bydd y Cynllun Strategol ar gael i'r gyrchu ar wefan Coleg.

Mae'n ofynnol i'r Coleg gwblhau'r Cofnod Cyllid blynyddol ar gyfer Llywodraeth Cymru. Mae'r Coleg yn dadansoddi ei berfformiad ariannol yng nghyd-destun colegau AB eraill ac yn defnyddio'r wybodaeth feincnodi i osod targedau yn y dyfodol. Mae'r Coleg yn defnyddio'r canllawiau a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru i oleuo ei adolygiad o'i Iechyd Ariannol. Mae'r Coleg wedi hunanasesu bod ganddo iechyd ariannol "Categori A". Diffiniad Categori A Llywodraeth Cymru yw: "Mae sefyllfa ariannol y sefydliad a'i strategaeth ariannol yn cefnogi'r cynllun sefydliadol yn llawn".

Pobl

Mae'r Coleg yn cyflogi 823 o bobl (cyfwerth ag amser llawn(FTEs)), y mae 569 ohonynt mewn adrannau dysgu. Mae 26 o staff FTE eraill yn cael eu cyflogi yn Track Training Limited.

Enw da

Mae gan y Coleg enw da'n genedlaethol ac yn lleol mewn perthynas ag amrywiaeth y ddarpariaeth y mae'n ei chynnig ac ansawdd y dysgu ac addysgu a gaiff eu cynnig. Mae cynnal brand ansawdd yn hanfodol ar gyfer llwyddiant y Coleg o ran denu myfyrwyr a chysylltiadau allanol.

Nifer y myfyrwyr

Yn 2019/20 mae'r Coleg wedi darparu gweithgaredd sydd wedi cynhyrchu £25.5 miliwn ym mhrif ddyfarniad cyllid y corf ariannu (2018/19 – £24.3 miliwn). Roedd gan y Coleg oddeutu 4,000 o fyfyrwyr amser llawn a 3,500 o fyfyrwyr rhan-amser. Yn ogystal, mae'r Coleg darparu hyfforddiant i ryw 2,500 o brentisiaid trwy raglenni Dysgu Seiliedig ar Waith Llywodraeth Cymru.

Datblygiadau i'r cwricwlwm

Yn ystod 2019/20 bu'r uwch dîm rheoli a rheolwyr y cwricwlwm yn canolbwyntio ar feysydd allweddol y cwricwlwm a nodir yn wybodaeth y farchnad lafur, sef:

- Adeiladu
- TGCh/Digidol/Technoleg (gan gynnwys Llythrennedd Digidol)
- Y Sector Ynni
- Gwasanaethau Ariannol a Phroffesiynol
- Gwyddorau Bywyd

Daethwyd ag arbenigwyr y diwydiant i mewn i weithio a thimau cwricwlwm y meysydd hyn. Yn ogystal, gwnaethwyd defnydd cynyddol o fyrddau diwydiant er mwyn llywio a chyfarwyddo datblygiadau cwricwla'r dyfodol.

Mae gan y Coleg enw cryf am arloesedd a newid yn y cwricwlwm. Dros y blynyddoedd, mae wedi cyflwyno cyrsiau newydd mewn sawl maes cwricwlwm er mwyn diwallu anghenion myfyrwyr yn well. Ar gyfer 2019/20, parhaodd y Coleg i ddatblygu'r maes adeiladu a TG, yn benaf trwy brentisiaethau.

Yn ystod 2019/20, mewn partneriaeth â Phrifysgol Abertawe, fe wnaeth y Coleg lansio rhaglen Brentisiaeth Gradd mewn Cyfrifiadureg. Mae'r Coleg yn parhau i weithio gydag amrywiaeth eang o sefydliadau Addysg Uwch ac yn bwriadu cyflwyno rhaglen Brentisiaeth Gradd mewn Peirianeg o fis Medi 2021.

Yn ogystal, mae'r Coleg wedi gwella'r ddarpariaeth ddatblygiadol o sgiliau llythrennedd, rhifedd, llythrennedd digidol a chyflogadwyedd y myfyrwyd drwy fenter 'Skills 4 Progression' a gyflwynwyd ar draws yr holl raglenni amser llawn.

Mae'r Coleg hefyd yn sefydliad arweiniol o ran datblygu cyrsiau eChwaraeon amser llawn. Fe wnaeth y cwrs recriwtio carfan lwyddiannus o fyfyrwyr yn ystod cyfnod cofrestri Medi 2020.

Mae'r Coleg yn parhau i ehangu'r amrywiaeth o gyrsiau ar gyfer myfyrwyr sydd mewn perygl o fod yn NEET (heb fod mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant). Mae mentrau megis "Y Bont" a rhaglenni Astudiaethau Galwedigaethol Lefel 1 i ddarparu sesiynau blasu i gadw pobl ifanc mewn addysg a'u galluogi i symud ymlaen i raglenni galwedigaethol yn y flwyddyn ganlynol. Gwelwyd hefyd twf sylweddol mewn cyrsiau ESOL mewn ymateb i alw cynyddol.

Mae'r Coleg hefyd yn gweithio'n agos gydag ysgolion lleol drwy gyflwyno ei raglenni 'Sbardun' a 'Coleg Iau' i bobl ifanc rhwng 14 ac 16 oed. Mae'r rhaglenni hyn yn darparu amrywiaeth o weithgareddau gyda'r nod o ddiddori ac ysbrydoli pobl ifanc, gan eu hannog i barhau mewn addysg ôl-16. Cyflwynwyd opsiwn garddwriaeth newydd, sydd wedi profi i fod yn boblogaidd iawn. Bydd cwrs amser llawn yn dechrau ym Medi 2019 fel llwybr dilyniant i'r dysgwyr hyn. Yn ogystal, mae'r Coleg yn awr yn cynnig (am y tro cyntaf erioed) rhaglenni 'Prentisiaethau Iau' ym Medi 2019. Bydd yr opsiynau hyn yn ddewisiadau amgen i ddysgwyr ysgol 14 oed.

Mae'r Coleg yn parhau i gynnig amrywiaeth eang o raglenni Lefel 3, gan gynnwys safon uwch mewn dros 40 o wahanol bynciau. Ateir y rhaglen Safon Uwch gan raglen diwtorial arbenigol i'r rhai sy'n gwneud cais i Rydgrawnt neu i broffesiynau meddygol. Mae'r Coleg yn falch bod un-ar-ddeg myfyriwr o arholiadau'r haf hwn wedi symud ymlaen i Rydgrawnt gyda thua 200 o fyfyrwyr eraill yn symud ymlaen i brifysgolion Russell Group.

Datblygwyd y dilyniant hwn trwy gysylltiadau'r Coleg â Phrifysgol Caergrawnt trwy eu rhaglen AU+ a thrwy arwain gweithgareddau Canolfan Seren a ariennir gan Lywodraeth Cymru.

Mae'r Coleg yn cydnabod bod llawer o fyfyrwyr yn dymuno astudio ar lefel AU yn yr ardal leol. Mae gan y Coleg gysylltiadau da â'r sefydliadau AU lleol y mae wedi'i ehangu eleni i gynnwys Prifysgol Glyndŵr a Phrifysgol Sir Gaerloyw. Mae

hyn wedi arwain at gynnydd pellach yn nifer y cyrsiau addysg uwch a chofrestriadau ar ei cyfer, gyda chwe chwrs AU newydd. Rhan o strategaeth y

Coleg yw parhau i ddatblygu'r cyrsiau lefel 4 a lefel 5 hyn gyda sefydliadau AU er mwyn cynyddu lefel y gweithgarwch AU yng Ngholeg Gŵyr Abertawe

Ansawdd a Safonau

Cynhaliodd Estyn arolygiad llawn o holl ddarpariaeth addysg bellach y brif ffrwd yn y coleg ym mis Ionawr 2018. Gweler ganlyniadau'r arolygiad isod:

Canlyniadau Cyffredinol y Coleg

Perfformiad Presennol	Da
Rhagolygon gwella	Da
Cwestiwn Allweddol 1- Pa mor dda yw'r canlyniadau?	Da
1.1 Safonau	Da
1.2 Lles	Da
Cwestiwn Allweddol 2- Pa mor dda yw'r ddarpariaeth?	Da
2.1 Profiadau Dysgu	Da
2.2 Addysgu	Da
2.3 Gofal, Cymorth ac Arweiniad	Ardderchog
2.4 Amgylchedd Ddysgu	Da
Cwestiwn Allweddol 3 - Pa mor dda yw'r arweinyddiaeth a'r rheolaeth	Da
3.1 Arweinyddiaeth	Da
3.2 Gwella Ansawdd	Da
3.3 Gweithio mewn Partneriaeth	Ardderchog
3.4 Rheoli Adnoddau	Da

Canlyniadau Maes Dysgu

Maes Dysgu	KQ1 – Pa mor dda yw'r canlyniadau?	KQ 2 – Pa mor dda yw'r ddarpariaeth?
Sgiliau	Digonol	Digonol
Busnes, Gweinyddu & Gyfraith	Da	Da
Iechyd, Gofal Gymdeithasol a Gofal Plant	Da	Da
Peirianeg a thechnolegau gweithgynhyrchu	Da	Da
Lefelau A	Da	Da
Celf a Dylunio	Da	Da

Trwy gydol 2019/2020, mae'r Coleg wedi parhau i weihio ar gamau a nodwyd yn y cynllun gweithredu. Mae'r cynllun hwn yn mynd i'r afael ag argymhellion y tîm arolygu.

Dros y blynyddoedd diwethaf, mae'r Coleg wedi canolbwyntio ar wella ei gyfradd llwyddo ac mae hyn wedi cael effaith bositif wrth i'r canran gynyddu.

	Coleg	Cyfartaledd y Sector
2010/11	73%	80%
2011/12	75%	82%
2012/13	83%	84%
2013/14	86%	85%
2014/15	86%	86%
2015/16	86%	86%
2016/17	87%	87%
2017/18	85%	85%
2018/19	85%	

Cyflawnwyd y gwelliant hwn drwy gyfuniad o rhoi sylw i gywirdeb data a hawliadau ardystio amserol ynghyd â ffocws ar gyrsiau sy'n tanberfformio. Gweithredwyd broses gwella ansawdd gan banel gwella ansawdd a craffwyd ar y cyrsiau oedd yn tanberfformio.

Yn 2018 fe newidiodd Llywodraeth Cymru eu dulliau casglu data o golegau. Nid ydynt yn defnyddio meincnodau a safleoedd bellach er mwyn mesur cyfraddau llwyddiant. Mae canlyniadau yn awr yn cael eu mesur yn erbyn Mesurau

Perfformiad Parhaus, sy'n cynnwys dosbarthiadau chweched dosbarth ynghyd â cholegau. Mae canlyniadau'n cael eu mesur fesul math o gymhwyster:

Rhaglenni Addysg Gyffredinol – Cyfraddau Llwyddo Safon Uwch (2il flwyddyn).

Mae'r prif fesur mewn perthynas â llwyddiant Safon Uwch yn seiliedig ar ganlyniadau dysgwyr dros ddwy flynedd, ac yn mesur llwyddiant unigolion yn hytrach na phynciau. Meintolir llwyddiant fesul canran y dysgwyr ar raglen Safon Uwch ar ôl 8 wythnos o'r flwyddyn AS, a'r rhai sy'n mynd ymlaen i gwblhau'r rhaglen a chael o leiaf tri chymhwyster Safon Uwch.

Mesur		18 / 19	NC (17/18)	Ghnth		17 / 18	Tuedd 2- Flynedd
3 A*-E Safon Uwch	16	61%	65%	-4 %		58%	3 %
	17+	47%	58%	-11 %		46%	1 %
	All	58 %	62 %	-4 %		56 %	2 %
3 A*-C Safon Uwch	16	43%	46%	-3 %		43%	0 %
	17+	23%	26%	-3 %		26%	-3 %
	All	39 %	40 %	-1 %		41 %	-2 %
3 A*-A Safon Uwch	16	13%	9%	4 %		9%	4 %
	17+	3%	8%	-5 %		4%	-1 %
	All	11 %	9 %	2 %		9 %	2 %

Nid yw'r canlyniadau ar gyfer 2019/20 wedi'u gwirio, ond maent yn dangos gwelliant, yn rhannol oherwydd cyflwyniad Graddau a Asesir gan Ganolfannau (GAgG) yn Haf 2020.

Disgwylir i gyflwyniad ehangach Bagloriaeth Cymru i fyfyrwyr Safon Uwch wella'r gyfradd llwyddo ymhellach dros y blynyddoedd nesaf.

Rhaglenni Galwedigaethol – Canlyniadau yn ôl Lefel

Mesurir llwyddiant rhaglenni galwedigaethol dros gyfnod o flwyddyn yn unig. Mae llwyddiant yn cael ei feintio fel canran y dysgwyr ar y rhaglen ar ôl 8 wythnos sy'n cyflawni'r cymhwyster ar ddiwedd y flwyddyn.

Mae'r tabl isod yn dangos cyfraddau llwyddiant yn ôl lefel y cymhwyster. Dangosir y canlyniadau hefyd yn ôl grŵp oedran ac fe'u mesurir yn erbyn cymharydd cenedlaethol Cymru.

Mesurau Cyson ar gyfer Cysiau Galwedigaethol									
Lefel	Dysgwyr	% Darpariaeth	Oedran	18 / 19	NC	Gwhnth		17 / 18	Tuedd 2-flynedd
Lefel Mynediad /Cyn-mynediad			16	89%	83%	6 %		93%	-4 %
			17 +	71%	77%	-6 %		80%	-9 %
	271	11 %	All	73 %	80 %	-7 %		84 %	-11 %
Lefel 1			16	83%	84%	-1 %		80%	3 %
			17 +	74%	78%	-4 %		73%	1 %
	402	15 %	All	79 %	81 %	-2 %		77 %	2 %
Lefel 2			16	82%	79%	3 %		76%	6 %
			17 +	80%	78%	2 %		75%	5 %
	495	19 %	All	80 %	78 %	2 %		75 %	5 %
Mynediad			16						
			17 +	74%	76%	-2 %		81%	-7 %
	218	8 %	All	74 %	76 %	-2 %		81 %	-7 %
Lefel 3			16	83%	84%	-1 %		81%	2 %
			17 +	82%	81%	1 %		80%	2 %
	1228	47 %	All	82 %	81 %	1 %		80 %	2 %

Mae gwella canlyniadau rhaglenni galwedigaethol yn flaenoriaeth i'r Coleg, ac fe lwyddwyd i gyrraedd 82% (80% y flwyddyn flaenorol).

Nid yw'r canlyniadau ar gyfer 2019/20 wedi'u gwirio, ond maent yn dangos gwelliant, yn rhannol oherwydd cyflwyniad Graddau a Asesir gan Ganolfannau (GAgG) yn Haf 2020.

Dysgu Seiliedig ar Waith (DSW) - Cymru

Gwerth y Contract

Mae'r Coleg yn cynnig darpariaeth eang o gyfleoedd Prentisiaethau trwy ei raglen Dysgu Seiliedig ar Waith, ac rydym yn gweithio gyda dros 450 o gyflogwyr a rhyw 2,500 o brentisiaid (yn 2018/19). Mae Coleg Gŵyr Abertawe yn brif contractiwr PS4 o dan DSW.

Yn ystod y flwyddyn, mae'r Coleg wedi gweithio'n agos â darparwyr Addysg uwch i ddatblygu Rhaglenni Prentisiaethau. Fe gychwynnwyd rhaglen Dechnoleg newydd ar y cyd â Phrifysgol Abertawe yn ystod y flwyddyn, a bwriada'r Coleg gyflwyno rhaglen Peirianeg newydd ar y cyd â Phrifysgol Caerdydd yn Hydref 2021.

Yn 2019/20, roedd gan contractau DSW y Coleg gwerth o £7.5miliwn. Oherwydd y cyfyngiadau a ddaeth gyda'r pandemig, nid oedd cyflogwyr yn medru cysylltu â chyflogwyr yn yr un modd ag y maent wedi arfer gwneud, sy'n golygu gostyngodd y gwerth i £7miliwn.

Fodd bynnag, mae cyflwyno ein platfform e-olrhain (2 flynedd yn ôl) wedi ein galluogi i gadw cysylltiad â phrentisiaid trwy gydol y clo mawr, ac mae'r Coleg wedi parhau i ddarparu hyfforddiant trwy gydol y cyfnod hwn.

Ansawdd

Ar y cyd gyda'n partneriaid darparu (8 cyfadrn coleg a 4 o is-gotractwyr), mae adran DSW y Coleg yn parhau i weithredu cynllun datblygu ansawdd cynhwysfawr, gan wella strategaethau a phrosesau, datblygu adnoddau a sicrhau bod darpariaeth o ansawdd uchel yn cael ei ddarparu i brentisiaid a chyflogwyr. Rydym wedi ehangu ar ein cwricwlwm DSW er mwyn ymateb i anghenion sgiliau lleol a rhanbarthol. Hefyd, rydym wedi gwella ansawdd a pherfformiad, ac mae'r Coleg bellach yn dyrannu mwy o gyllid prentisiaeth er mwyn gwella ymhellach yr ardaloedd hynny.

	Cyfradd Cwblhau Fframwaith
2015/16	78%
2016/17	81%
2017/18	82%
2018/19	78%
2019/20	72%

Mae Covid-19 wedi cael effaith fawr ar y fframwaith uchod. Mae sawl prentis wedi methu â chwblhau eu fframweithiau o fewn yr amserlenni disgwylidig, ac mae eu rhaglenni wedi' hystyngiadau i flwyddyn academiaidd 2020/2021.

Cytundeb Saesneg 2018/19

Rydym yn cynnig prentisiaeth (peilot) yn Lloegr. Mae gofynion cyllid ac ansawdd DSW yn wahanol iawn dros y ffin. Maent ar hyn o bryd yn cael cyfnod o drosglwyddo i ddod yn gyfarwydd â dull newydd o ddarparu DSW i brentisiaid. Mae hyn wedi arwain at nifer fawr o ddarparwyr DSW yn Lloegr sydd wedi gorfod cael eu harolygu gan Ofsted, oherwydd cafodd y drefn newydd ei raddio yn 'annigonol'.

Cawsom ein harolygiad Ofsted cyntaf ar gyfer monitro'r Darparwr Newydd yn Awst 2019. Nid oedd ein cynnydd yn ddigonol ym mhob un o'r 3 maes, ac roedd hyn yn siomedig iawn. Fe wnaethom nodi y rhan fwyaf anghenion datblygu yn ein Hadroddiad Hunanasesu, ond doedd dim digon o amser i ni wneud gwahaniaeth sylweddol cyn ymweliad Ofsted. Mae cynllun gweithredu yn awr ar waith i fynd i'r afael â'r materion a nodwyd.

Ni ellir cychwyn unrhyw brentisiaethau yn Lloegr nes ein bod ni wedi pasio ymweliadau ail-fonitro Ofsted yn llwyddiannus. Cawsom ymweliad monitro yn Hydref 2020 ac, yn ôl Ofsted, mae'r Coleg wedi cyflawni cynnydd sylweddol mewn perthynas â'r tri argymhelliad.

Fe lwyddom i ailgofestri ar Gofrestr Hyfforddiant Prentisiaethau Lloegr, sy'n golygu y byddwn yn derbyn cyllid ar gyfer prentisiaethau presennol, yn ogystal â chychwyn prentisiaethau Saesneg newydd (unwaith y byddwn wedi pasio arolygiad Ofsted).

Perfformiad Ariannol

Cefnogir perfformiad addysgol y Coleg gan berfformiad ariannol cadarn a chryf. Mae perfformiad ariannol sylfaenol y Coleg, a fesurir fel “EBITDA wedi'i Addasu” (ac a ddiffinnir fel EBITDA cyn eitemau eithriadol ac addasiadau actiwaraid i bensiwn) fel a ganlyn:

	2018/19 £000	2019/20 £000
“EBITDA wedi'i addasu”	1,679	3,190
Dibrisiant ac amorteiddiad (net grantiau)	(2,451)	(2,200)
Effaith yswiriant mewn perthynas â'r tân	152	-
Costau eithriadol staff	(204)	(765)
Llog net i'w dderbyn	(43)	(46)
Colled ar werthu asedau sefydlog	-	-
Trethiant	-	1
Lleiafswm llog	75	-
Gwarged cyn addasiadau pensiwn	(792)	180
Addasiadau actiwaraid i bensiwn	(10,390)	(20,670)
Gwarged / (Diffyg) am y flwyddyn	(11,182)	(20,490)

Canlyniadau ariannol

Cynhyrchodd y Grŵp £3,190,000 (2018/19: £1,679,000) o “ETIBA wedi'i addasu”. Mae'r Coleg (fel pob coleg arall) wedi dioddef cynnydd mewn cyfraniadau pensiwn, yn benaf o ganlyniad i newidiadau i'r rhagolygon actiwaraid. Hefyd, mae cyfradd dibrisiant y Coleg wedi parhau i godi yn dilyn buddsoddiad yn ystadau'r Coleg. O ganlyniad, mae gan y Coleg incwm cynhwysfar o (£20,490,000), (2018/19 – (£11,182,000)).

Ar gyfer 2019/20, cynyddodd cyllid grant rheolaidd y Coleg 5.2% (o ganlyniad cydgrynhoed cyllid ar gyfer codiadau cyflog a phensiwn) gan arwain at gynydd ariannol o £1,268,000 er mwyn darpariaeth uniongyrchol i'r myfyrwyr. Cynyddodd y cyllid hyn trwy gyfuniad o gynnydd mewn costau byw, twf mewn cyllid yn dilyn blynyddoedd o ddarpariaeth gadarn ynghyd â chyllid ychwanegol gan LIC i ariannu gwobrau tâl yn unol â'r sector ysgolion. Mae'r Coleg yn croesawu ymrwymiad Llywodraeth Cymru i'r sector addysg bellach drwy'r cyllid ychwanegol. Ar yr un pryd, mae'r Coleg wedi diwallu symudiadau yn y pwynt graddfa cytundebol ar raddfa gyflog ac mae'n parhau i gwrdd â'r cyfradd Cyflog Byw bob mis Tachwedd.

Yn y cyd-destun hwn, mae cynhyrchu gwarged cyn costau pensiwn anariannol i'w hail-fuddsoddi yn y Coleg yn berfformiad canmoladwy. Mae'r Coleg hefyd yn cydnabod yr angen i fuddsoddi ar gyfer y dyfodol, gan gynnwys datblygu ei ystâd i ddiwallu anghenion y dysgwr yn y dyfodol. Gan hynny, mae'r Coleg yn parhau i ddarparu'r adnoddau ar gyfer y buddsoddiad hwn yn y dyfodol.

Mae'r datganiadau ariannol yn nodi diffyg Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol ar fantolen y Coleg yn unol â gofynion FRS 102. Er bod perfformiad asedau'r Coleg wedi bod yn gryf eleni, mae costau dyfarniadau llys diweddar (McCloud a GMP Lloyds) ynghyd â gostyngiad mewn cyfraddau bondiau AAA (a chyfradd disgownt is sydd wedi arwain at ddarparu rhwymedigaethau uwch) wedi arwain at gynydd yn y diffyg pensiwn LGPS i £47.6 miliwn (2019: £26.9 miliwn).

Mae hyn wedi cael effaith sylweddol ar fantolen y Grŵp a'r Coleg, sydd yn barod yn ymgymryd â sefyllfa atebolrwydd net o £13 miliwn nes Gorffennaf 2020. Mae'r swm hon yn deillio o rwymedigaethau hirdymor, a dylid nodi bod gan y Coleg (ar 31 Gorffennaf 2020)

- Asedau Net Cyfredol gwerth £4.5 miliwn
- Balasau Arian Parod o £6.2 miliwn

Yn ogystal, mae'r Grŵp yn parhau i gynhyrchu gwargedion arian parod ar gyfer buddsoddi yn isadeiledd y Coleg. Felly, mae gan y Coleg gyfleusterau digonol er mwyn cyflawni ei rwymedigaethau. Er hyn, mae rhad i'r Coleg baratoi datganiadau ariannol ar sail busnes gweithredol.

£2,324,000 oedd cyfanswm ychwanegiadau asedau sefydlog diriaethol y cyfnod. Cafodd y swm ei wario ar wella tir ac adeiladau'r Coleg (£857,000), a phrynwyd adnoddau newydd i staff a myfyrwyr (£1,467,000). Ariannwyd y gost yma yn rhannol gan grantiau Lywodraeth Cymru.

Croesawodd y Coleg hefyd grant cynnal a chadw adeiladau gan Lywodraeth Cymru. Derbyniwyd £795,000 ychwanegol i wario ar wella cyfleusterau'r Coleg i staff a myfyrwyr.

Mae'r Grŵp yn dibynnu'n sylweddol ar gyrff ariannu'r sector addysg ar gyfer ei brif ffynhonnell gyllid, sef grantiau rheolaidd yn bennaf. Yn 2019/20, daprarodd Llywodraeth Cymru 55% (2018/19: 54%) o gyfanswm incwm y grŵp trwy'r grant rheolaidd. Un o dargedau allweddol y Coleg yn y cynllun strategol yw lleihau ymhellach lefel y ddibyniaeth ar incwm o grantiau rheolaidd gan Lywodraeth Cymru

Mae cwmni cynorthwyol y Coleg, Track Training Limited ("Track"), yn ddarparwr hyfforddiant llwyddiannus wedi'i leoli yn ne Cymru, gan ddarparu hyfforddiant ledled y DU. Yn y flwyddyn diwethaf, mae'r cwmni wedi profi amodau masnachu annodd yn Lloegr (marchnad yr Ardoll Bretisiaethau), sydd wedi arwain at ddirywiad mewn incwm. Yn benodol, mae penderfyniad y ESFA i gyfyngu ar yr nifer o is-gontractwyr (i £500,000) wedi bod yn heriol iawn. Mae'r cwmni wedi adolygu ei weithrediadau yn ystod y flwyddyn ac wedi cymryd camau i ailalio

ei gostau Sylfaen trwy ffrydiau incwm. Gwnaethy Cmwni golled cyn terth, llog, taliadau diswyddo ac ad-daliadau grŵp o £79,000

Polisiâu ac amcanion y trysorlys

Rheolaeth trysorlys yw rheoli trafodaethau llif arian y Coleg, ei drafodaethau bancio, marchnadoedd arian a marchnadoedd cyfalafol; rheolaeth effeithiol o'r risgiau sy'n gysylltiedig â'r gweithgareddau hynny; a'r gorchwyl o sicrhau'r perfformiad gorau'n unol â'r risgiau hynny.

Mae'r Coleg yn gweithredu polisi rheoli trysorlys ar wahân.

Awdurdodir benthyciadau tymor byr at ddibenion cyllid dros dro gan y Swyddog Cyfrifyddu. Mae'n rhaid i'r Gorfforaeth awdurdodi'r holl fenthyciadau eraill ac mae'n rhaid iddi gydymffurfio â gofynion Memorandwm Ariannol Llywodraeth Cymru.

Llif arian a hylifedd

Roedd llif arian net o weithgareddau gweithredu yn gadarn, sef £3,183,000 (2018/19 £4,325,000).

Mae'r lefelau benthyg presennol yn iusel ac yn hanesyddol mae datblygiadau ystadau wedi cael eu hariannu drwy gyfuniad o gronfeydd arian parod a grantiau gan Lywodraeth Cymru.

Mae maint cyfanswm benthyca'r Coleg a'i ymagwedd at gyfraddau llog wedi cael eu cyfrifo i sicrhau clustog resymol rhwng cyfanswm y gost o wasanaethu dyled a gweithredu llif arian. Yn ystod y flwyddyn, rhagorwyd ar y gwahaniaeth yma'n rhwydd.

Bydd y Coleg hefyd yn ymdrechu i gyflawni arbedion pellach trwy fentrau caffael a chydweithio â sefydliadau eraill yn y sector cyhoeddus. Yn ystod y flwyddyn, cyflawnodd y Coleg arbedion caffael o 5% ac mae hyn yn rhagori ar darged Llywodraeth Cymru, sef 3%.

Taliadau Credydwy

Mae'r Coleg yn ymwybodol o'i rwymedigaethau o dan Ddeddf Hwyrddalu Dyled Masnachol (Llog) 1998. Polisi'r Coleg yw i bob cyflenwr gael ei dalu o fewn telerau talu pob cyflenwr unigol. Yn ystod y flwyddyn, gwnaeth y Coleg daliadau o fewn 17 days (2018/19: 27 days) o ddyddiad yr anfoneb. Ni chodwyd unrhyw log ar y Coleg o dan Ddeddf Hwyrddalu Dyled Masnachol (Llog) 1998.

Strategaethau Ystadau

Ein gweledigaeth yw cael cyfleusterau o'r radd flaenaf yn y Coleg i bob un o'n dysgwyr.

Cyflwynwyd sawl cais gan y Coleg am gyllid ychwanegol gan Lywodraeth Cymru fel rhan o raglen Ysgolion 21ain Ganrif, er mwyn datblygu cyfleusterau rhagorol i fyfyrwyr ar draws pob campws. Yn ystod y flwyddyn, derbyniodd y Coleg gyllid ar gyfer datblygu Ysgol Fusnes Neuadd Sgeti. Cafodd yr arian hwn (£2.25 miliwn) ei ddefnyddio trwy gydol y flwyddyn a disgwylir i'r prosiect gael ei gyflawni yng Ngwanwyn 2021.

Mae'r Coleg yn ymwybodol o ddemograffeg gynyddol y rheini sy'n gadael ysgol yn ardal Abertawe dros y pum mlynedd nesaf, a byddwn yn parhau i fuddsoddi yn natblygiad ein hystadau gwrdd ag anghenion y dysgwyr hyn.

Rheoli Risgiau, Prif Risgiau ac Ansicrwydd

Mae Pwyllgor Rheoli Risg y Coleg yn cwrdd o leiaf bob tymor ac mae wedi'i ffurfio o uwch reolwyr y Coleg a'i gadeirio gan y Cyfarwyddwr Cyllid. Mae adolygiad yn cael ei gynnal ym mhob cyfarfod o'r risgiau y mae'r Coleg yn eu hwynebu.

Mae'r Coleg wedi gwneud gwaith pellach yn ystod y flwyddyn i ddatblygu a gwreiddio system rheoli mewnol, gan gynnwys rheoli ariannol, gweithredol a rheoli risgiau a ddyluniwyd i ddiogelu asedau ac enw da'r Coleg.

Yn seiliedig ar y cynllun strategol, mae'r Pwyllgor Rheoli Risgiau yn cynnal adolygiad cynhwysfawr o'r risgiau y mae'r Coleg yn ei hwynebu. Maent yn nodi systemau a gweithdrefnau, gan gynnwys camau penodol er mwyn eu hosgoi, a dylai hyn leddfu unrhyw effaith bosib ar y Coleg. Mae rheolaeth fewnol y Coleg wedyn yn cael ei rhoi ar waith a bydd gwerthusiad y flwyddyn ddilynol yn adolygu eu heffeithiolrwydd a'u cynnydd yn erbyn camau i leddfu risgiau. Yn ogystal â'r adolygiad blynyddol, bydd y Pwyllgor Rheoli Risgiau hefyd yn ystyried unrhyw risgiau a all godi o ganlyniad i faes gwaith newydd yn y Coleg.

Mae cofrestr risgiau'n cael ei chadw ar lefel Coleg ac mae'r Pwyllgor Archwilio yn ei hadolygu o leiaf bob blwyddyn ac yn fwy aml pan fo'n briodol. Mae'r gofrestr risgiau'n nodi'r prif risgiau, y tebygolrwydd o'r risgiau hynny'n digwydd, eu heffaith bosibl ar y Coleg a'r camau sy'n cael eu cymryd i leihau a lleddfu'r risgiau. Mae'r risgiau'n cael eu blaenoriaethu drwy ddefnyddio system sgorio gyson.

Ategir hyn gan raglen hyfforddiant rheoli risgiau i gynyddu ymwybyddiaeth o risgiau ar draws y Coleg.

Mae disgrifiad o'r prif ffactorau risg a allai effeithio ar y Coleg wedi'i nodi isod. Nid yw pob un o'r ffactorau hyn o fewn rheolaeth y Coleg. Gallai ffactorau eraill ar wahân i'r rhai a restrir isod gael effaith andwyol ar y Coleg.

Covid-19

Mae Covid-19 wedi cael effaith sylweddol ar y sector addysg yn ystod 2019/20 a disgwylir i hyn barhau yn 2020/2021.

Yn unol â gofynion y Llywodraeth, fe wnaeth y Coleg stopio ei darpariaeth wyneb-yn-wyneb ar 23 Mawrth, er mwyn cynnig darpariaeth ar-lein nes Mehefin 2020. Ar ôl hyn, ail-agorodd y Coleg i nifer gyfyngedig o ddysgwyr er mwyn eu caniatáu i gwblhau eu cyrsiau (dysgwyr na fyddent wedi gallu derbyn Graddau a Asesir gan Ganolfannau), dysgwyr galwedigaethol oedd y rhain yn bennaf.

Fe barhaodd y Coleg i ddatblygu ei chynlluniau darparu dros yr haf ac fe lwyddodd i ailagor yn llawn ar gyfer myfyrwyr ym Medi 2020. Mae gan y Coleg gynllun cyd-nerthu Covid ar waith a fydd yn caniatáu i'r Coleg symud yn ôl ac ymlaen rhwng cynlluniau addysgu mewn ystafelloedd dosbarth ac o bell. Mae'r cynllun hefyd yn caniatáu i'r Coleg i gynnig darpariaeth gyfunol sy'n cynnwys agweddau o'r ddau ddull addysgu (yn unol â chanllawiau LIC). Roedd y cyfnod atal byr diweddar yng Nghymru wedi caniatáu'r Coleg i gynnig ddarpariaeth o bell i fyfyrwyr.

Fodd bynnag, byddai cyfnod cau hir yn cael effaith sylweddol ar y Coleg a'i weithrediadau cysylltiedig. Dyma enghreifftiau o'r meysydd y bydd yn cael eu heffeithio:

- Prentisiaid sy'n astudio cyrsiau Dysgu Seiliedig ar Waith
- Recriwtio Myfyrwyr cyrsiau rhan-amser
- Recriwtio myfyrwyr Safon Uwch
- Recriwtio myfyrwyr rhyngwladol

Grant rheolaidd Llywodraeth Cymru

Mae'r Coleg yn dibynnu'n helaeth ar gyllid parhaus trwy Lywodraeth Cymru. Yn 2019/20, 55% (2018/19: 54%) o refeniw'r Grŵp o grant rheolaidd gan Lywodraeth Cymru. Nid oes sicrwydd y bydd polisi neu arferion y Llywodraeth yn aros yr un peth neu y bydd cyllid cyhoeddus yn parhau ar yr un lefelau neu ar yr un telerau.

Mae'r Coleg yn ymwybodol o sawl mater a allai gael effaith ar gyllid yn y dyfodol. Yn yr hinsawdd economaidd sydd ohoni, mae Llywodraeth Cymru yn adolygu pob ffrwd cyllid ac yn arbennig cyllid ar gyfer addysg ôl-16 ac nid yw AB ar hyn o bryd yn cael ei "diogelu" gan Lywodraeth Cymru. O ganlyniad, gallai toriadau posib i'r gyllideb addysg gyffredinol gael effaith fwy andwyol ar y sector AB na meysydd eraill.

Lleddfir y risg hon mewn nifer o ffyrdd:

- Trwy sicrhau bod y Coleg yn drylwyr wrth ddaprau addysg a hyfforddiant o safon.

- Rhoi ffocws a buddsoddiad helaeth ar gynnal a rheoli cysylltiadau allweddol â Llywodraeth Cymru yn uniongyrchol drwy'r Coleg a thrwy Colegau Cymru.
- Sicrhau bod y Coleg yn canolbwyntio ar y sectorau hynny â blaenoriaeth a fydd yn parhau i elwa ar gyllid cyhoeddus.
- Trafodaethau rheolaidd â chyrff cyhoeddus.

Mae'r Coleg wrthi'n ceisio ffynonellau cyllid eraill ac ychwanegol. Mae hyn yn cynnwys ffocws ar weithgaredd masnachol, addysg uwch, prentisiaethau a gweithgareddau masnachol yn Lloegr ac adeiladu ar enw da y Coleg yn rhyngwladol fel canolfan ar gyfer myfyrwyr tramor sy'n astudio rhaglenni safon uwch.

Cyllid Ewropeaidd /*Refferendwm Brexit*

Mae'r Coleg yn bartner arweiniol ar un o brosiectau mawr y Gronfa Gymdeithasol Ewrop o'r enw Sgiliau ar Gyfer Diwydiant 2. Mae'r prosiect yn canolbwyntio ar ymgysylltu â chyflogwyr ac yn darparu hyfforddiant ar leoliadau gwahanol i staff mewn cyflogwyr lleol ledled y rhanbarth. Defnyddir arian sylweddol o Gronfa Gymdeithasol Ewrop hefyd i gefnogi gweithgareddau'r Hwb Cyflogadwyedd, Gwell Swyddi, Gwell Dyfodol.

Lleddfir hyn yn rhannol gan drafodaethau parhaus â Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru (WEFO) i benderfynu ar gwmpas cyllid yn y dyfodol. Yn ddiweddar, mae WEFO wedi ymestyn prosiectau tan Rhagfyr 2021 gyda'r posibilrwydd o ymestyn prosiectau nes Rhagfyr 2023.

Nid yw'r Coleg o'r farn ei fod yn agored yn uniongyrchol i effeithiau sylweddol sy'n gysylltiedig â Brexit. Fodd bynnag, mi fydd effeithiau ehangach ar economi'r DU yn effeithio ar y Coleg. Efallai hefyd y bydd goblygiadau sy'n deillio o wariant LIC mewn perthynas â'r sector AB yn effeithio ar y Coleg.

Costau Cyflogres

Er bod Llywodraeth Cymru wedi dileu'r gofyniad bod Colegau AB Cymru yn sicrhau cyflog cyfartal ag ysgolion, mae'r gallu i reoli tâl yn hyblyg yn parhau i fod yn heriol oherwydd natur graddfeydd tâl cytundebol a'r pwysau i wneud taliadau costau byw.

Ym mis Medi 2019, cynyddodd cyfradd y cyflogwyr i'r Cynllun Pensiwn o 16.48% i 23.68%, gyda chynnydd blynyddol o 43% (£800,000 y flwyddyn). Mae LIC eisoes wedi nodi y byddant chwilio am ffyrdd i gyllido'r cynnydd hwn.

Mae athrawon yng Nghymru wedi cael eu gwobrwyo â dyfarniad cyflog byw o 2.75% fis Medi 2019. Mae'r Coleg yn croesawu safbwynt Llywodraeth Cymru bod darlithwyr Addysg Bellach yng Nghymru yn cyflawni'r un rôl ag athrawon. Cafodd y cynnydd hwn ei ariannu gan y grant rheolaidd.

Dyfarnwyd cynnydd gwahaniaethol pellach i athrawon yng Nghymru o fis Medi 2020. Ar hyn o bryd, nid yw'r cynnydd mewn costau byw a adlewyrchir yn y grant rheolaidd 2020/2021 yn gysylltiedig ag unrhyw gynyddiadau sy'n ymwneud â chwyddiant.

Seilwaith TG

Mae pob sefydliad yn dibynnu mwy a mwy ar eu systemau TG, ac nid yw colegau'n eithriad yn hyn o beth. Wrth i'r Coleg barhau i fuddsoddi yn ei seilwaith TG, mae'r risgiau sy'n effeithio ar y Coleg yn parhau i gynyddu. Mae nifer yr ymosodiadau allanol maleisus ar bob sefydliad yn cynyddu.

Mae'r Coleg yn canolbwyntio ar wella cadernid ei systemau TG yn barhaus ac mae wedi buddsoddi ymhellach yn ystod y flwyddyn i gyrraedd achrediad ISO:27001 (Safon Sicrwydd Gwybodaeth), yn ogystal ag achrediad tystysgrif cyrhaeddiad Cyber Essentials Plus.

Yn ogystal, ni chaiff sefydliadau addysgol ddibynnu ar yr isadeiledd hwn i ddarparu addysg. Mae hyn wedi cael ei amlygu gan y pandemig diweddar, lle derbyniodd myfyrwyr amser llawn ddarpariaeth ar-lein o bell.

Er mwyn cwrdd â'r her barhaus hon a darparu hydwythedd pellach, bydd y Coleg yn parhau i fuddsoddi yn ei "Weledigaeth Ddigidol", fel rhan o'i Strategaeth TG Diweddaraf.

Cynnal digon o gyllid ar gyfer rhwymedigaethau pensiwn

Dengys y datganiadau ariannol gyfran y diffyg yng Nghynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (LGPS) ar fantolen y Coleg yn unol â gofynion Safon Adrodd Ariannol (FRS) 102. Er i'r perfformiad ystadau fod yn gryf eleni, mae costau sy'n deillio o wrandawiadau llys (McCloud a Lloyds GMO), yn ogystal â gostyngiad mewn cyfraddau bod AAA (ac felly cyfradd gostyngiad uwch, gan arwain at ddyledion llai yn y dyfodol) wedi arwain at gynydd mewn perthynas â'r diffyg LGPS i £47.6 miliwn (2019:£26.9m).

Mae hynwedi cael effaith sylweddol ar fantolen y Grŵp a'r Coleg, sydd ag atebolrwydd net o£13 miliwn (Gorffennaf 31).

Iechyd, Diogelwch a'r Amgylchedd

Mae'r Coleg yn ymrwymedig i ddarparu amgylchedd dysgu diogel i fyfyrwyr a staff. Mae Pwyllgor Iechyd a Diogelwch y Coleg yn cwrdd i sicrhau bod prosesau a gweithdrefnau cadarn ar waith ar gyfer pob agwedd ar fywyd y Coleg. Rhoddir pwyslais arbennig ar feysydd fel teithiau addysgol ac eiddo trydydd parti a ddefnyddir gan fyfyrwyr fel rhan o'u lleoliad gwaith. Mae gan y Coleg Reolwr Iechyd, Diogelwch a'r Amgylchedd dynodedig.

Nifer y damweiniau adroddadwy eleni oedd 2 (blwyddyn flaenorol: 2). Nid yw'r adolygiad trwyadl wedi codi unrhyw broblemau systematig ac mae'r Coleg yn parhau i fod yn ymrwymedig i ddileu'r holl ddamweiniau adroddadwy.

Mae'r Coleg hefyd yn gweithredu proses asesu risg gynhwysfawr gyda'r holl asesiadau risg yn cael eu diweddarau'n flynyddol.

Yr Amgylchedd

Mae'r Coleg yn parhau i hyrwyddo cynaliadwyedd a chyfarfu'r Grŵp Amgylcheddol, Datblygiad Cynaliadwy a Dinasyddiaeth Fyd-eang sawl gwaith yn ystod y flwyddyn. Mae'r grŵp yn cynnwys aelodau sydd yn fyfyrwyr ac maent wedi chwarae rôl weithredol yn nigwyddiadau'r Grŵp yn y Coleg.

Yn ystod y flwyddyn, adolygodd y Coleg ei Weledigaeth a'i Strategaeth

Datblygu Cynaliadwy a'u diweddarau, sy'n cynnwys:

- Strategaeth Datblygu Cynaliadwy
- Fframwaith Asesu Caffael Cynaliadwy
- Datganiad Polisi Amgylcheddol
- Polisi Rheoli Dŵr ac Ynni
- StrProcurement Strategy

Mae'r Coleg hefyd wedi llwyddo i ennill a chadw ei Ddyfarniad Lefel 5 Draig Werdd Cymru ar gyfer Rheoli Amgylcheddol.

Ynni

Mae'r Coleg yn canolbwyntio ar leihau'r trydan a ddefnyddir drwy gyflwyno goleuadau LED, gosod unedau optimeiddio foltedd a mentrau "diffodd". Mae'r Coleg wedi cychwyn rhaglen adnewyddu hen foeleri drwy ddefnyddio cyllid Salix ar gyfer rhaglenni ynni-effeithlonrwydd a fydd yn arwain at wresogi mwy effeithlon ar y safleoedd.

Gwastraff

Mae'r Coleg yn annog pob aelod o staff i leihau gwastraff yn unol â'r polisi arbed, ailddefnyddio ac ailgylchu. Mae biniau ailgylchu i'w cael ar draws pob safle ac mae'r gwastraff hwn yn cael ei gasglu ar wahân gan gcontractwr gwaredu gwastraff y Coleg. Mae nifer y biniau o'r fath wedi cynyddu dros y flwyddyn ddiwethaf. Mae'r rhan fwyaf o wastraff Coleg na ellir ei ailgylchu yn cael ei losgi ac ailgylchu'r allgynnyrch a geir.

Caethwasiaeth Fodern

Yn unol â Deddf Caethwasiaeth Fodern 2015, mae'r Coleg wedi mabwysiadu a chymeradwyo ei Datganiad Caethwasiaeth a Masnachu Pobl.

Cyfloeodd Cyfartal

Mae'r Coleg yn ymroddedig i sicrhau cyfle cyfartal i bawb sy'n dysgu ac yn gweithio yma. Rydym yn parchu ac yn gwerthfawrogi'n gadarnhaol gwahaniaethau o ran hil, rhyw, cyfeiriadedd rhywiol, anabledd, crefydd neu gred ac oedran. Rydym yn ymdrechu'n gryf i ddileu sefyllfaoedd sy'n rhoi pobl dan anfantais a byddwn yn gwrthweithio rhagfarn.

Mae'r Coleg yn cyhoeddi Adroddiad Cydraddoldeb Blynyddol ac Amcanion Cydraddoldeb i sicrhau cydymffurfiaid â'r ddeddfwriaeth gydraddoldeb berthnasol, gan gynnwys Deddf Cydraddoldeb 2010. Cyhoeddir y Cynllun Cydraddoldeb Strategol a'r Adroddiad Cynnydd Cydraddoldeb ac Amrywiaeth blynyddol ar wefan y Coleg.

Mae gan y Coleg Bwyllgor Cydraddoldeb ac Amrywiaeth sefydledig sy'n cynnwys rheolwyr a llywodraethwyr.

Eleni, rydym wedi bod yn ymgynghori'n llawer â staff, myfyrwyr a rhanddeiliaid i adolygu ein Hamcanion Amrywiaeth Strategol, ac mae gwneud hyn yn ein helpu i ganolbwyntio ar Gydraddoldeb wrth symud ymlaen i 2024. Mae'r Tîm Cydraddoldeb ac Amrywiaeth wedi creu fideo cryno i helpu staff a myfyrwyr i ddeall yr amcanion hyn a'u heffaith y gobeithir y byddant yn cyflawni.

Cynhaliom ddigwyddiadau allweddol eleni megis wythnos enfys, iechyd meddwl ac iechyd dynion, lle gwelwyd cyfranogiad gan fyfyrwyr a staff ar draws yr holl gampysau. Yn ogystal, mae'r Coleg wedi cofrestri ar gyfer gweithredu fel un o gyflogwyr campus Stonewall ynghyd â chyflogwr sy'n Hyderus o ran Anabledd.

Mae'r Coleg yn cynnal asesiadau o'r effaith ar gydraddoldeb ar gyfer pob polisi a gweithdrefn newydd ac mae'n cyhoeddi'r canlyniadau. Cynhelir asesiadau o'r effaith ar gydraddoldeb hefyd ar gyfer polisiâu a gweithdrefnau presennol ar sail blaenoriaeth.

Mae'r Coleg wedi datblygu a mabwysiadu'r Siarter Cynhwysiant Coleg sydd wedi'i gydnabod gan Lywodraeth Cymru fel arfer da yn y sector.

Llywodraethu

Mae gan y Coleg strwythur llywodraethu datblygedig gyda strwythur gweithredol o bwyllgorau a chyfarfodydd Bwrdd gyda phresenoldeb da. Mae'r Bwrdd yn cynrychioli ystod eang o fuddiannau cymunedol a busnes ac yn darparu gwasanaeth craffu a chymorth i'r pwyllgor gwaith. Mae'r Bwrdd yn cynnwys dau gynrychiolydd sy'n fyfyrwyr a dau gynrychiolydd staff.

Ar wahân i gadeirio cyfarfodydd Bwrdd, mae Cadeirydd y Llywodraethwyr yn gweithredu fel rheolwr llinell y Pennaeth a'r Clerc. Yn ogystal, cynhelir cyfarfodydd â phartneriaid strategol, arolygwyr a chyrff allanol eraill lle mae angen i'r Cadeirydd fod yn bresennol ar ran y Coleg. Mae'n ymgynghori'n rheolaidd â'r Pennaeth.

Materion Allanol

Mae gan y Coleg enw da yn genedlaethol ac yn lleol.

Yn unol â cholegau eraill a phrifysgolion, mae gan Goleg Gŵyr Abertawe lawer o randdeiliaid. Mae'r rhain yn cynnwys:

- Myfyrwyr a rheini
- Llywodraeth Cymru
- Ysgolion lleol
- Staff
- Cyflogwyr lleol (gyda chysylltiadau penodol)
- Awurdodau lleol
- Y gymuned leol
- Sefydliadau AB eraill
- Undebau llafur
- Cyrff preoffesiynol

Mae'r Coleg yn cydnabod pwysigrwydd y cysylltiadau hyn ac yn cyfathrebu'n rheolaidd â nhw trwy ystod eang o ffyrdd gwahaol.

Mae'r Coleg yn chwarae rôl ddylanwadol yn y gwaith o ddatblygu cynlluniau Dinas a Sir Abertawe ar gyfer addysg uwchradd ac mae wedi cyfrannu at ymgynghoriadau â rhanddeiliaid ar y ffordd ymlaen ar gyfer addysg ôl-16 yn yr ardal. Mae'r Coleg yn aelod o Bartneriaeth Dysgu Abertawe, sy'n gyfrifol am oruchwylio ystod eang o ddarpariaethau, gan gynnwys Dysgu Cymunedol i Oedolion yn ogystal â dulliau o leihau uigolion NEET yn Abertawe.

Mae Coleg Gŵyr Abertawe wedi cael ei ddewis i fod yn ganolfan HE+ Prifysgol Caergrawnt ar gyfer de Cymru, gan helpu i gynyddu nifer y myfyrwyr dawnus sy'n cael eu derbyn i'r brifysgol hon o safon fyd-eang. Mae hyn yn tanlinellu'r parch mawr sydd gan rai o sefydliadau AU mwyaf uchel eu parch yn y DU tuag at y Coleg hwn. Cafodd chwe myfyriwr eu derbyn i Brifysgolion Rhydychen a Chaergrawnt eleni.

Yn ogystal, y Coleg yw corff arweiniol Canolfan Seren Abertawe. Mae Canolfan Seren yn gynllun cydweithredol rhwng y Coleg ac ysgolion Chweched Dosbarth Abertawe sy'n darparu cymorth er mwyn i fwy o bobl ifanc o Gymru allu ennill lle yn y Prifysgolion gorau ar draws y DU.

Mae myfyrwyr a staff y Coleg yn gyfranogwyr brwd yng nghystadlaethau Sgiliau Cymru, gyda 23 myfyriwr yn ennill medalau (15 ohonynt yn fedalau aur) ar draws 19 maes galwedigaethol gwahanol. Cymerodd *Seven College* rhan yn rowndiau terfynol sgiliau y DU yn Birmingham, gan ennill 2 medal aur, 1 arian – mae Coleg Gŵyr Abertawe nidyn unig wedi cael ei gynrychioli yng ngharfan y DU ar gyfer y rowndiau terfynol Ewropeaidd diwweddaraf (Budapest), ond mar Rhys Watts (myfyriwr) wedi cael ei ddewis yn y garfan Ewropeaidd nesaf, ac mi fydd y gystadleuaeth yn cymryd lle yn Graz, Awstria.

Rydym yn aelod o'r Bartneriaeth Dysgu a Sgiliau Rhanbarthol ac mae ein Pennaeth y aelod o'r Bwrdd. Mae'r RLSP wedi cael ei gydnabod gan y Gweinidog Addys a Sgiliau fel model arloesol ar gyfer cydweithredu ar draws y sectorau a rhanbarthau deaeryddol.

Mae gan y Coleg contract dysgu seiliedig ar waith (DSW) sy'n darparu prentisiaethau i dros 2,5000 o unigolion a 1000+ o gwmnïau ledled Abertawe a De Orllewin Cymru.

Yn 2017 fe lansiodd y Coleg ystod o raglenni cyflogadwyedd (a ariennir gan gyllid Ewropeaidd) yng nghanol y ddinas, sef Gwell Swyddi, Gwell Dyfodol. Mae'r rhaglen yn mynd i'r afael â heriau pobl Abertawe o ran dod o hyd i gyflogaeth (pobl ifanc, unigolion 25+ a'r rheini sydd mewn perygl o fod yn NEET) a chadw cyflogaeth (unigolion tangyflogedig a menywod). Hyd yma, mae'r prosiect wedi helpu dros 1,500 o unigolion.

Mae'r Coleg yn bartner arweiniol mewn prosiect Cronfa Gymdeithasol Ewrop i roi sgiliau i weithwyr mewn cwmnïau ar draws ardal de-orllewin Cymru. Mae'r partneriaid yn y prosiect hwn yn cynnwys Coleg Sir Benfro, Coleg Sir Gâr, Coleg Ceredigion, Grŵp CNPT, Prifysgol Cymru y Drindod Dewi Sant ac Addysg Oedolion Cymru.

Mae rheolwyr y Coleg yn cyfrannu ar ystod eang o weithgareddau partneriaeth ar draws y sector AB ledled Cymru a Lloegr, yn dilyn gwahoddiad i'r Coleg i ymuno â'r grŵp cydweithredol y Colegau. Yng Nghymru, er enghraifft, yn ogystal â bod yn aelod o'r fforwm Penaethiaid, mi fydd hefyd yn cadeirio Grŵp Rheolwyr Ariannol Colegau Cymru.

Mae'r Coleg yn parhau i fuddsoddi yn ei ystâd, ac yn dilyn rhaglen adnewyddu gwerth £2.25m, a gyflawnir gyda chefnogaeth Llywodraeth Cymru. Mae'r Coleg hefyd yn gobeithio (tua diwedd 2020) ailagor plasty Sioraidd Neuadd Sgeti, gan ei drawsnewid i Ysgol Busnes newydd i'r Coleg.

Mae'r flwyddyn hon wedi bod yn un o'r rhai mwyaf anodd ers cyfuno'r colegau, a hoffwn ddiolch i staff, myfyrwyr a chyd-lywodraethwyr am eu hymrwymiad a'u cyfraniad drwy gydol y flwyddyn. Ni fyddem wedi gallu newid yn nôl ac ymlaen trwy gydol blwyddyn academiaidd 2020/2021 rhwng dulliau addysgu wyneb yn wyneb, cyfunol ac o bell heb eu hymrwymiad rhagorol.

Datgelu gwybodaeth i archwilwyr

Mae'r aelodau a oedd mewn swydd ar y dyddiad pan gymeradwywyd yr adroddiad hwn yn cadarnhau, hyd eithaf gwybodaeth pob un ohonynt, nad oes unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol nad yw'n hysbys i archwilwyr y Coleg; a bod pob aelod unigol wedi cymryd pob cam y dylent eu cymryd er mwyn bod yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol ac i sicrhau bod archwilwyr y Coleg yn ymwybodol o'r wybodaeth honno.

Cymeradwywyd drwy orchymyn aelodau'r Gorfforaeth ar 10 Rhagfyr 2020 a llofnodwyd ar eu rhan gan:

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Meirion Howells', is shown on a light-colored, textured background.

Meirion Howells

Cadeirydd y Gorfforaeth

Datganiad Llywodraethu Corfforaethol a Rheolaeth Fewnol

Mae'r datganiad canlynol wedi'i ddarparu er mwyn i ddarllenwyr yr adroddiad blynyddol a chyfrifon y Coleg gael gwell dealltwriaeth o'i strwythur llywodraethu a chyfreithiol. Mae'r datganiad hwn yn ymdrin â'r cyfnod rhwng Awst 1 2019 Gorffennaf 31 2020 a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r adroddiad blynyddol a'r datganiadau ariannol.

Mae'r Coleg yn ymdrechu i gynnal ei fusnes:

- i. yn unol â'r saith egwyddor a nodwyd gan y Pwyllgor ar Safonau mewn Bywyd Cyhoeddus (anhunanoldeb, uniondeb, gwrthddrychedd, atebolrwydd, bod yn agored, gonestrwydd ac arweinyddiaeth);
- ii. yn unol â'r Côt Llywodraethu ar gyfer Addysg Bellach a gyhoeddwyd gan Colegau Cymru yn Ionawr 2016 ("y Côt"); a
- iii. rhoi sylw dyledus i Gôt Llywodraethu Corfforaethol y DU 2014 cyn belled ag y mae'n berthnasol i'r sector AB.

Mae'r Coleg wedi ymrwymo i arddel arferion gorau ym mhob agwedd ar lywodraethu corfforaethol ac mae'r Coleg wedi mabwysiadu'r Côt ac wedi cydymffurfio ag ef. Nid ydym wedi mabwysiadu Côt Llywodraethu Corfforaethol y DU ac felly nid ydym yn ei ddefnyddio. Fodd bynnag, rydym wedi adrodd ar ein trefniadau Llywodraethu Corfforaethol trwy fanteisio ar yr arferion gorau sydd ar gael, gan gynnwys yr agweddau hynny ar Gôt Llywodraethu Corfforaethol y DU rydym yn ystyried eu bod yn berthnasol i'r sector AB ac arferion gorau.

Ym marn y llywodraethwyr, mae'r Coleg yn cydymffurfio â holl ddarpariaethau'r Côt a/neu'n rhagori arnynt, ac mae wedi cydymffurfio trwy gydol y flwyddyn a ddiweddodd Gorffennaf 31 2019. Mae Bwrdd y Gorfforaeth yn cydnabod, fel corff y mae cyllid cyhoeddus a phreifat yn cael ei ymddiried ynddo, fod dyletswydd arbennig ganddo i ddilyn y safonau llywodraethu corfforaethol uchaf bob amser. Wrth gyflawni ei gyfrifoldebau, mae'n ystyried yn llawn y Côt Llywodraethu ar gyfer Addysg Bellach a gyhoeddwyd gan Colegau Cymru yn Ionawr 2016, ac roedd wedi mabwysiadu'r côd hwn yn ffurfiol ar 11 Chwefror 2016.

Mae'r Coleg yn elusen sydd wedi'i heithrio o fewn ystyr Rhan 3 o Ddeddf Elusennau 2011. Mae'r Llywodraethwyr, sydd hefyd yn Ymddiriedolwyr at ddibenion Deddf Elusennau 2011, yn cadarnhau eu bod nhw wedi rhoi sylw dyledus i ganllawiau'r Comisiwn Elusennau ar fudd cyhoeddus, a bod y datganiadau gofynnol i'w gweld mewn manau eraill yn y datganiadau ariannol hyn.

Y Gorfforaeth

Roedd yr aelodau a wasanaethodd y Coleg yn ystod y flwyddyn ac ar ôl diwedd y flwyddyn hyd at ddyddiad llofnodi'r Adroddiad Blynyddol fel a ganlyn:

Llywodraethwr	Blwyddyn Penodi / Ailbenodi	Cyfnod y Swydd	Presenoldeb ym Mwrdd y Gorfforaeth	Pwyllgorau a Wasanaethwyd yn ystod y Flwyddyn
Mr M Howells	2016	4 Blynedd	8/8	Cadeirydd : Corfforaeth (ers Awst 2020) CaDC, CD, IPC
Mr C Cornelius	2010/2014/2016 (nes Gorffennaf 2020)	4 Blynedd	8/8	Cadeirydd : Corfforaeth (nes Awst 2020) ChLI (Cadeirydd), Tâl (Cadeirydd), CaDC, ADDS, IPC
Mrs P Walters	2019	4 Blynedd	7/8	Is-Gadeirydd : Bwrdd y Gorfforaeth (ers Mawrth 2020); A, CacA
Mrs C Patel	2010/2014/2018 (nes Chwefror 2020)	4 Blynedd	2/3	Is-Gadeirydd : Bwrdd y Gorfforaeth (nes Chwefror 2020) ADDS (Cadeirydd), CaDC, Tâl, ChLI
Dr D Ashelby	2010/2014/2018	4 Blynedd	8/8	CacA (Cadeirydd), CaDC, ChLI, IPC
Mrs H Bjork (Staff)	Ers Mai 2019	4 Blynedd	8/8	CacA, CD
Mrs C Green	2010/2014/2016	4 Blynedd	7/8	Archwilio (Is-Gadeirydd), HROD, CD
Mr A M Day	2012/2016	4 Blynedd	8/8	CacA, ADDS (Is-Gadeirydd) ChLI
Mr A Donald	2010/2014/2018	4 Blynedd	2/8	CaDC (Cadeirydd), ADDS, Tâl
Mr M Jones (Principal and Chief Executive)	2013	Tra'n Bennaeth	8/8	CacA, CD, CaDC
Mr L Lisauskas*	2019/2020	Blwyddyn	8/8	CacA, CD, ChLI
Rev Dr A Morgan	2019	4 Blynedd	6/8	CD, IPC
Mr Y Muhissan*	2019	Blwyddyn	5/8	CacA, CD
Cllr S Pritchard	2019/2020 (Mai)	4 Blynedd	6/8	
Judge R Singh	2010/2014/2018	4 Blynedd	7/8	Archwilio (Cadeirydd)
Mrs D Thomas (Staff)	2018	4 Blynedd	8/8	Archwilio, CacA, CD,
Cllr Des Thomas	2019 (ers Mai)	Blwyddyn	3/8	ChLI
Mr G Williams	2010/2014/2017	4 Blynedd	8/8	CacA (Is-Gadeirydd)
Mrs S Williams	2016/2020	4 Blynedd	6/8	ADDS, CD

Allwedd :			
CaDC	Y Pwyllgor Cyllid a Dibenion Cyffredinol	Tâl	Y Pwyllgor Tâl
ADDS	Y Pwyllgor Adnoddau Dynol a Datblygiad Sefydliadol	CacA	Y Pwyllgor Cwricwlwm ac Ansawdd
Chall	Y Pwyllgor Chwilio a Llywodraethu	CD	Y Pwyllgor Cymorth Dysgu
*	Penodwyd ym Hydref 2019 i wasanaethu'r flwyddyn academaidd 2019/20 ac ymlaen fel Myfyrwyr Lywodraethwyr	IPC	Is-bwyllgor Prosiectau Cyfalaf

Cyfrifoldeb y Gorfforaeth yw llunio barn annibynnol ar faterion strategaeth, perfformiad, adnoddau a safonau ymddygiad.

Mae'r Gorfforaeth yn cael gwybodaeth reolaidd ac amserol ar berfformiad ariannol cyffredinol y Coleg, ynghyd â gwybodaeth arall megis perfformiad yn erbyn targedau cyllido, gwariant cyfalaf arfaethedig, materion ansawdd a materion cysylltiedig â phersonél fel iechyd a diogelwch a materion amgylcheddol. Mae'r Gorfforaeth yn cwrdd unwaith y tymor o leiaf.

Mae'r Gorfforaeth yn cynnal ei fusnes trwy nifer o bwyllgorau. Mae cylch gorchwyl gan bob pwyllgor sydd wedi cael ei gymeradwyo gan y Gorfforaeth. Y pwyllgorau yw Cyllid a Dibenion Cyffredinol, Adnoddau Dynol, Tâl, Chwilio a Llywodraethu, Cwricwlwm ac Ansawdd, Cymorth Dysgwyr ac Archwilio. Mae cofnodion llawn pob cyfarfod, ac eithrio'r rhai y mae'r Gorfforaeth yn barnu eu bod yn gyfrinachol, ar gael gan Glerc y Gorfforaeth.

Mae pob llywodraethwr yn gallu ceisio cyngor proffesiynol annibynnol i helpu gyda'u dyletswyddau ar draul y Coleg, a gallant droi at Glerc y Gorfforaeth sy'n atebol i'r Bwrdd ac yn gyfrifol am sicrhau bod yr holl weithdrefnau a rheoliadau cymwys yn cael eu dilyn. Mae penodi, gwerthuso, a diswyddo'r Clerc yn faterion i'r Gorfforaeth gyfan.

Mae agendâu, papurau ac adroddiadau ffurfiol yn cael eu rhoi i'r llywodraethwyr mewn da bryd cyn cyfarfodydd Bwrdd. Mae papurau briffio hefyd yn cael eu darparu fel y bo angen.

Mae elfen anweithredol gryf ac annibynnol gan y Gorfforaeth, ac nid yw unrhyw unigolyn neu grŵp yn tra-lywodraethu ar ei phroses gwneud penderfyniadau. Mae'r Gorfforaeth o'r farn bod pob un o'i haelodau anweithredol yn annibynnol ar reolaeth ac yn rhydd o unrhyw fusnes neu berthynas arall a allai ymyrryd yn sylweddol ag arfer eu barn annibynnol.

Mae rhaniad clir yn y cyfrifoldebau ac mae'r Cadeirydd a'r Pennaeth yn rolau ar wahân.

Penodiadau i'r Gorfforaeth

Mae unrhyw benodiadau newydd i'r Gorfforaeth yn fater i'r Gorfforaeth gyfan eu hystyried. Mae Pwyllgor Chwilio a Llywodraethu gan y Gorfforaeth sy'n cynnwys chwe llywodraethwr sy'n gyfrifol am ddewis ac enwebu unrhyw aelod newydd i'r Gorfforaeth ei ystyried. Mae'r Gorfforaeth yn gyfrifol am sicrhau bod yr hyfforddiant priodol yn cael ei ddarparu fel y bo angen. Mae aelodau'r Gorfforaeth yn cael eu penodi am dymor heb fod yn fwy na phedair blynedd.

Cadeirydd y Llywodraethwyr

Rôl Cadeirydd y Llywodraethwyr yw cadeirio cyfarfodydd Bwrdd y Gorfforaeth. Yn ogystal, mae'r Cadeirydd yn gyfrifol am ymateb i unrhyw faterion sy'n effeithio ar y Coleg wrth iddynt godi. Fodd bynnag, nid oes gan y Cadeirydd unrhyw awdurdod i weithredu ar wahân i ategu'r penderfyniadau a wneir gan Fwrdd y Gorfforaeth a Gorchymyn Corfforaethau Addysg Bellach (Disodli Offerynnau Llywodraethu ac Erthyglau Llywodraethu) (Cymru) 2006, a Rheoliadau Corfforaeth (Llywodraeth) Addysg Bellach Coleg Gŵyr Abertawe 2010

Y Pennaeth

Mae'r Pennaeth hefyd yn aelod o Fwrdd y Gorfforaeth. Mae'r Pennaeth yn gyfrifol fel Swyddog Cyfrifyddu (cyfrifoldeb wedi'i ddiffinio gan Ddeddf Seneddol) ar gyfer cynnal a gweithredu'r Coleg o ddydd i ddydd.

Mae gwahaniaeth clir yn y cyfrifoldebau ac mae'r Cadeirydd a'r Pennaeth yn rolau ar wahân.

Nid yw unrhyw Lywodraethwr, heblaw'r Pennaeth a'r staff-lywodraethwyr, yn cael unrhyw dâl gan y Coleg.

Mae'n ofynnol i bob Llywodraethwr ac Uwch Aelod Staff y Coleg gwblhau Datganiad Cofrestr Buddiannau, sydd ar gael i'w archwilio.

Y Pwyllgor Tâl a Dibenion Cyffredinol

Mae'r Pwyllgor yn cynnwys saith Llywodraethwr ac mae'n cwrdd i ystyried, cynghori ac adrodd i Fwrdd y Gorfforaeth ar bob agwedd ar gyllid y Coleg, polisïau a rheolaethau ariannol, a materion eraill fel Ystadau. Cyfarfu'r Pwyllgor bum gwaith yn ystod 2019/20.

Is-bwyllgor Prosiectau Cyfalaf

Er mwyn cydnabod datblygiadau posib i ystadau'r Coleg dros y pum mlynedd nesaf, fe greodd y Llywodraethwyr Is-bwyllgor Prosiectau Cyfalaf er mwyn adrodd i'r Pwyllgor Cyllid a Dibenion Cyffredinol trwy gydol y flwyddyn. Cyfarfu'r is-bwyllgor bum gwaith yn ystod y flwyddyn. Ar ddiwedd y flwyddyn cafodd yr is-bwyllgor ei gyflwyno fel pwyllgor llawn i Fwrdd y Gorfforaeth.

Y Pwyllgor Adnoddau Dynol a Datblygu Sefydliadol

Mae'r Pwyllgor yn cynnwys chew Llywodraethwr ac mae'n cwrdd i ystyried, cynghori ac adrodd i Fwrdd y Gorfforaeth ar bob agwedd ar faterion sy'n ymwneud â materion y gweithwyr. Cafodd y pwyllgor 3 cyfarfod yn ystod 2019/20.

Y Pwyllgor Chwilio a Llywodraethu

Mae'r Pwyllgor yn cynnwys chwe Llywodraethwr a'i ddiben yw cynghori'r Gorfforaeth ar benodi aelodau newydd o'r Gorfforaeth ac argymhell polisïau a gweithdrefnau ar gyfer ymsefydlu, arfarnu a datblygiad llywodraethu'r Gorfforaeth. Cyfarfu'r Pwyllgor 4 o weithiau yn ystod 2019/20.

Y Pwyllgor Cwricwlwm ac Ansawdd

Mae'r Pwyllgor yn cynnwys wyth Llywodraethwr a'i ddiben yw cynghori Bwrdd y Gorfforaeth wrth iddo benderfynu ar gymeriad a chenhadaeth addysgol y Coleg, a derbyn ac ystyried adroddiadau mewnol ac allanol ar asesiadau ansawdd yn dilyn arolygu meysydd cwricwlaidd yn y Coleg. Cyfarfu'r Pwyllgor dair gwaith yn ystod 2019/20.

Y Pwyllgor Cymorth Dysgwyr

Mae'r Pwyllgor yn cynnwys wyth Llywodraethwr a'i ddiben yw cynghori Bwrdd y Gorfforaeth ar y trefniadau sy'n cael eu gwneud i helpu myfyrwyr yn ystod eu cyfnod yn y Coleg. Cyfarfu'r Pwyllgor dair gwaith yn ystod 2019/20.

Y Pwyllgor Tâl

Cyfrifoldebau'r Pwyllgor yw gwneud argymhellion i'r Bwrdd ar dâl a thelerau ac amodau eraill y Pennaeth a deiliaid uwch swyddi eraill. Mae pedwar aelod gan y Pwyllgor. Cyfarfu'r Pwyllgor unwaith yn 2019/20. Mae'r manylion tâl ar gyfer y flwyddyn yn dod i ben 31 Gorffennaf 2020 i'w gweld yn Nodyn 8 ar y Datganiadau Ariannol.

Y Pwyllgor Archwilio

Mae'r Pwyllgor Archwilio yn cynnwys chwe aelod o'r Gorfforaeth (ac eithrio'r Pennaeth, y Cadeirydd a'r myfyrwyr-lywodraethwyr). Mae'r Pwyllgor yn gweithredu yn unol â'r cylch gorchwyl ysgrifenedig a gymeradwywyd gan y

Gorfforaeth. Ni chaniateir i aelodau'r Pwyllgor Archwilio eistedd ar y Pwyllgor Cyllid a Dibenion Cyffredinol. Cyfarfu'r Pwyllgor pedir gwaith yn ystod 2019/20.

Mae'r Pwyllgor yn darparu fforwm adrodd i archwilwyr mewnol a datganiad ariannol y Coleg, sy'n gallu troi at y Pwyllgor i gael trafodaeth annibynnol, heb bresenoldeb rheolwyr y Coleg. Mae'r Pwyllgor hefyd yn derbyn ac yn ystyried adroddiadau gan Lywodraeth Cymru fel y maent yn effeithio ar fusnes y Coleg.

Mae'r Pwyllgor yn darparu fforwm i archwilwyr datganiadau ac ariannol mewnol y Coleg (heb bresenoldeb unigolyn o dîm rheoli'r coleg), sydd â mynediad i'r Pwyllgor trafod annibynnol. Mae'r Pwyllgor hefyd yn derbyn ac yn ystyried adroddiadau gan LIC gan eu bod yn effeithio ar fusnes y Coleg.

Mae archwilwyr mewnol y Coleg yn monitro systemau rheolaeth mewnol, rheolaethau rheoli risg a phrosesau llywodraethu yn unol â chynllun wedi'i gytuno, ac yn adrodd eu casgliadau i'r rheolwyr a'r Pwyllgor Archwilio.

Mae'r rheolwyr yn gyfrifol am weithredu'r argymhellion archwilio a gytunwyd ac mae'r archwilwyr mewnol yn cynnal adolygiadau dilynol achlysurol i sicrhau bod argymhellion o'r fath wedi cael eu gweithredu.

Mae'r Pwyllgor Archwilio hefyd yn cynghori'r Gorfforaeth ar benodi archwilwyr mewnol a datganiad ariannol a'u tâl am waith archwilio a gwaith arall.

Cofnodion Cyfarfodydd

Mae cofnodion yn cael eu cadw o bob cyfarfod o Fwrdd y Gorfforaeth a'r Pwyllgorau. Mae cofnodion y cyfarfodydd Pwyllgor yn cael eu rhoi i bob Llywodraethwr yn amodol ar yr eithriadau a ddisgrifiwyd yn Rheoliadau Corfforaeth Addysg Bellach Coleg Gŵyr Abertawe 2010 ac mae adroddiadau'n cael eu derbyn gan Fwrdd y Gorfforaeth gan Gadeiryddion y Pwyllgorau gwahanol.

Mae cofnodion cyfarfodydd Bwrdd y Gorfforaeth ar gael i'r cyhoedd yn amodol ar yr eithriadau a ddisgrifiwyd yn Rheoliadau Corfforaeth Addysg Bellach Coleg Gŵyr Abertawe 2010.

Mae cofnodion y Bwrdd yn cynnwys unrhyw faterion o bwys a adroddwyd gan y Pwyllgorau. Mae'r cofnodion ar gael drwy gysylltu â Chlerc y Gorfforaeth.

Rheolaeth Fewnol

Cwmpas y cyfrifoldeb

Y Gorfforaeth sydd â'r cyfrifoldeb eithaf am system rheolaeth fewnol y Coleg ac adolygu ei heffeithiolrwydd. Fodd bynnag, mae system o'i bath wedi'i chynllunio i reoli yn hytrach na dileu'r risg o fethu â chyflawni amcanion busnes, a gall ddarparu sicrwydd rhesymol ond nid sicrwydd absoliwt yn erbyn camddatganiad neu golled sylweddol.

Mae'r Gorfforaeth wedi dirprwyo'r cyfrifoldeb o ddydd i ddydd i'r Pennaeth, fel Swyddog Cyfrifyddu, am gynnal system gadarn o reolaeth fewnol sy'n cefnogi'r gwaith o gyflawni polisiau, nodau ac amcanion y Coleg, gan ddiogelu cronfeydd ac asedau cyhoeddus y mae e'n bersonol yn gyfrifol amdanynt, yn unol â'r cyfrifoldebau a roddwyd iddo yn y Memorandwm Ariannol rhwng Coleg Gŵyr Abertawe a'r cyrff cyllid. Ef hefyd sy'n gyfrifol am adrodd i'r Gorfforaeth am unrhyw wendidau neu ddiffygion sylweddol yn y rheolaeth fewnol.

Pwrpas y system o reolaeth fewnol

Nod y system o reolaeth fewnol yw rheoli risg i lefel resymol yn hytrach na dileu'r holl risg o fethu â chyflawni polisiau, nodau ac amcanion; felly gall roi sicrwydd rhesymol ac nid sicrwydd absoliwt o effeithiolrwydd yn unig. Mae'r system o reolaeth fewnol yn seiliedig ar broses barhaus sy'n ceisio adnabod a blaenoriaethu'r risgiau i gyflawni polisiau, nodau ac amcanion y Coleg, gwerthuso pa mor debygol y caiff y risgiau hynny eu gwireddu, a'r effaith pe byddent yn cael eu gwireddu, a'u rheoli yn effeithiol, yn effeithlon ac yn economaidd. Mae'r system o reolaeth fewnol wedi bod yn ei lle yng Ngholeg Gŵyr Abertawe am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2020 a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r adroddiad blynyddol a'r cyfrifon.

Capasiti o drin risg

Mae'r Gorfforaeth wedi adolygu'r prif risgiau y mae'r Coleg yn eu hwynebu ynghyd â'r rheolaethau gweithredu, ariannol a chydymffurfio sydd wedi cael eu rhoi ar waith i leddfu'r risgiau hynny. Ym marn y Gorfforaeth, mae proses barhaus ffurfiol yn weithredol ar gyfer adnabod, gwerthuso a rheoli risgiau arwyddocaol y Coleg sydd wedi bod yn ei lle am y cyfnod yn diweddu 31 Gorffennaf 2020 a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r adroddiad blynyddol a'r cyfrifon. Mae'r broses hon yn cael ei hadolygu'n gyson gan y Gorfforaeth.

Y fframwaith risg a rheoli

Mae'r system rheolaeth fewnol yn seiliedig ar fframwaith o wybodaeth reoli gyson, gweithdrefnau gweinyddol gan gynnwys neilltuo dyletswyddau, a system ddirprwyo ac atebolrwydd. Yn arbennig, mae'n cynnwys:

- systemau cyllidebu cynhwysfawr gyda chyllideb flynyddol a adolygir ac y cytunir arni gan Fwrdd y Gorfforaeth
- adolygiadau rheolaidd gan Fwrdd y Gorfforaeth o adroddiadau ariannol achlysurol a blynyddol, sy'n dangos perfformiad ariannol yn erbyn y rhagolygon
- gosod targedau i fesur perfformiad ariannol a pherfformiad arall
- canllawiau clir ar gyfer rheoli buddsoddiadau cyfalaf
- mabwysiadu disgyblaethau rheoli prosiectau ffurfiol, lle bo'n briodol.

Mae gwasanaeth archwilio mewnol gan Goleg Gŵyr Abertawe sy'n gweithredu yn unol â gofynion Llywodraeth Cymru a Chôd Archwilio Arferion. Mae gwaith y gwasanaeth archwilio mewnol yn cael ei lywio gan ddadansoddiad o'r risgiau y mae'r Coleg yn eu hwynebu, ac mae cynlluniau archwilio blynyddol yn seiliedig

ar y dadansoddiad hwn. Mae'r dadansoddiad o risgiau a'r cynlluniau archwilio mewnol wedi'u cymeradwyo gan y Gorfforaeth yn ôl argymhelliad y Pwyllgor Archwilio. O leiaf yn flynyddol, mae Archwilio Mewnol yn rhoi adroddiad i Fwrdd y Gorfforaeth ar weithgarwch archwilio mewnol yn y Coleg. Mae'r adroddiad yn cynnwys barn annibynnol archwilio mewnol ar ddigonolrwydd ac effeithiolrwydd system rheoli risg, rheolaethau a phrosesau llywodraethu'r Coleg.

Adolygu Effeithlonrwydd

Fel Swyddog Cyfrifyddu, mae'r Pennaeth yn gyfrifol am adolygu effeithiolrwydd y system rheolaeth fewnol. Mae ei adolygiad o effeithiolrwydd y system rheolaeth fewnol wedi'i lywio gan:

- waith yr archwilwyr mewnol
- gwaith y rheolwyr gweithredol yn y Coleg sy'n gyfrifol am ddatblygu a chynnal a chadw'r fframwaith rheolaeth fewnol
- sylwadau gan archwilwyr datganiadau ariannol y Coleg, y cyfrifydd adrodd ar gyfer sicrwydd rheoleidd-dra, yr archwilwyr cyllid penodedig (ar gyfer colegau sy'n destun archwiliad cyllid) yn eu llythyrau rheoli ac adroddiadau eraill.

Mae'r Swyddog Cyfrifyddu wedi cael ei gynghori ar oblygiadau canlyniad ei adolygiad o effeithiolrwydd y system rheolaeth fewnol gan y Pwyllgor Archwilio, sy'n goruchwyllo gwaith y gwasanaeth archwilio mewnol, a ffynonellau eraill o sicrwydd a chynllun i fynd i'r afael â gwendidau a sicrhau bod proses o wella'r system yn barhaus ar waith.

Mae'r uwch dîm rheoli yn derbyn adroddiadau sy'n amlinellu dangosyddion perfformiad a risg allweddol, ac mae'n ystyried materion rheolaeth posib sydd wedi cael eu dwyn at ei sylw drwy fecanweithiau rhybudd cynnar sydd wedi'u sefydlu yn yr adrannau a'u hatgyfnerthu gan hyfforddiant ymwybyddiaeth risg.

Mae'r uwch dîm rheoli a'r Pwyllgor Archwilio hefyd yn derbyn adroddiadau cyson gan yr archwilwyr mewnol a ffynonellau eraill o sicrwydd, sy'n cynnwys argymhellion ar gyfer gwella. Mae rôl y Pwyllgor Archwilio yn y maes hwn wedi'i gyfyngu i adolygiad lefel uchel o'r trefniadau ar gyfer rheolaeth fewnol.

Mae agenda'r Gorfforaeth yn cynnwys eitem reolaidd i'w hystyried o risg a rheolaeth ac mae'n derbyn adroddiadau wedi hynny gan yr uwch dîm rheoli a'r Pwyllgor Archwilio. The emphasis is on obtaining the relevant degree of assurance and not merely reporting by exception. Yn ei gyfarfod yn Rhagfyr 2020, cynhaliodd y Gorfforaeth asesiad blynyddol am y flwyddyn yn diwedd 31 Gorffennaf 2020 drwy ystyried dogfennau'r uwch dîm rheoli a'r archwiliad mewnol, ac ystyried digwyddiadau er 31 Gorffennaf 20120.

Yn seiliedig ar gyngor y Pwyllgor Archwilio a'r Swyddog Cyfrifyddu, mae'r Gorfforaeth o'r farn mai fframwaith digonol ac effeithiol sydd gan y Sefydliad ar gyfer llywodraethu, rheoli risg a rheolaeth, a'i fod wedi cyflawni ei gyfrifoldeb

statudol o ran "defnyddio adnoddau'n effeithiol ac yn effeithlon, diddyledrwydd y sefydliad a'r corff, a diogelu eu hasedau."

Busnes Gweithredol

Wedi gwneud ymholiadau priodol, mae'r Gorfforaeth o'r farn bod gan y Coleg adnoddau digonol i barhau i fodoli'n weithredol yn y dyfodol rhagweladwy. Oherwydd hynny, mae'n parhau i fabwysiadu sail busnes gweithredol wrth baratoi'r datganiadau ariannol.

Cymeradwywyd drwy orchymyn aelodau'r Gorfforaeth ar 10 Rhagfyr 2020 a llofnodwyd ar ei rhan gan:

Meirion Howells

Cadeirydd y Gorfforaeth

Mark Jones

Pennaeth a Swyddog Cyfrifyddu

Datganiad y Corff Llywodraethu ar reoleidd-dra, priodoldeb a chydymffurfiaeth y Gorfforaeth â thelerau ac amodau cyllid y Corff Ariannu

Mae'r Gorfforaeth wedi ystyried ei gyfrifoldebau i hysbysu Llywodraeth Cymru am afreoleidd-dra, amhriodoldeb a diffyg cydymffurfio â thelerau ac amodau cyllid Llywodraeth Cymru, dan y cytundeb cyllido sydd ar waith rhwng y Coleg a Llywodraeth Cymru. Fel rhan o'i hystyriaethau, mae'r Gorfforaeth wedi rhoi sylw dyledus i ofynion y cytundeb cyllido.

Cadarnhawn, ar ran y Gorfforaeth, **hyd eithaf ein gwybodaeth**, fod y Gorfforaeth yn credu y gall adnabod unrhyw ddefnydd afreolaidd neu amhriodol o gyllid gan y Coleg, neu ddiffyg cydymffurfio â thelerau ac amodau Llywodraeth Cymru dan gytundeb cyllido'r Coleg. Cadarnhawn nad yw unrhyw achosion o afreoleidd-dra, amhriodoldeb na diffyg cydymffurfio o ran cyllid wedi'u canfod hyd yma.

Os yw unrhyw achosion yn cael eu nodi ar ôl dyddiad y Datganiad hwn, cânt eu cyfeirio at Lywodraeth Cymru.

Cymeradwywyd drwy orchymyn aelodau'r Gorfforaeth ar 12 Rhagfyr 2019 a llofnodwyd ar ei rhan gan:

Meirion Howells
Cadeirydd y Gorfforaeth

Mark Jones
Pennaeth a Swyddog Cyfrifyddu

Datganiad o Gyfrifoldebau Aelodau'r Gorfforaeth

Mae'n ofynnol i aelodau Corfforaeth y Coleg gyflwyno datganiadau ariannol wedi'u harchwilio ar gyfer pob blwyddyn ariannol.

O fewn telerau ac amodau'r memorandwm ariannol a gytunwyd rhwng Llywodraeth Cymru a Chorfforaeth y Coleg, mae'n ofynnol i'r Gorfforaeth, drwy ei brif swyddog cyfrifyddu, baratoi datganiadau ariannol ar gyfer pob blwyddyn ariannol yn unol â *Datganiad o'r Arfer a Argymhellir - Cyfrifyddu ar gyfer Addysg Bellach ac Uwch 2019 a'r Cyfarwyddyd Cyfrifon Coleg 2019-2020* a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru, ac sy'n rhoi darlun gwir a theg o faterion y Coleg a'r canlyniad am y flwyddyn honno.

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol, mae'n ofynnol i'r Gorfforaeth:

- ddewis polisiâu cyfrifyddu addas a'u gweithredu'n gyson;
- llunio barn ac amcangyfrifon sy'n rhesymol ac yn ddoeth
- datgan a yw safonau cyfrifyddu perthnasol wedi cael eu dilyn, yn amodol ar unrhyw wyriadau o bwys sydd wedi'u datgelu a'u hesbonio yn y datganiadau ariannol;
- paratoi datganiadau ariannol ar sail busnes gweithredol oni bai ei fod yn amhriodol i dybio y bydd y Coleg yn parhau i weithredu.

Mae'n ofynnol hefyd i'r Gorfforaeth baratoi Adroddiad yr Aelodau sy'n disgrifio'r hyn y mae'n ceisio'i gyflawni a sut y mae'n mynd ati i wneud hynny, gan gynnwys statws cyfreithiol a gweinyddol y Coleg.

Mae'r Gorfforaeth yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifyddu priodol sy'n datgelu â chywirdeb rhesymol ar unrhyw adeg sefyllfa ariannol y Coleg a'i alluogi i sicrhau bod y datganiadau ariannol yn cael eu paratoi yn unol â'r ddeddfwriaeth gorffori berthnasol a safonau cyfrifyddu perthnasol eraill. Mae'n gyfrifol am gymryd y camau sy'n rhesymol agored iddo i ddiogelu asedau'r Coleg ac atal a darganfod twyll ac unrhyw afreoleidd-dra arall.

Mae cynnal a chywirdeb gwefan Coleg Gŵyr Abertawe yn gyfrifoldeb corff llywodraethu'r Coleg; nid yw'r gwaith a wnaed gan yr archwilwyr yn cynnwys ystyried y materion hyn ac felly nid yw'r archwilwyr yn cymryd unrhyw gyfrifoldeb am unrhyw newidiadau a allai fod wedi digwydd i'r datganiadau ariannol ers iddynt gael eu cyflwyno'n wreiddiol ar y wefan. Gall deddfwriaeth yn y DU ar gyfer paratoi a lledaenu datganiadau ariannol amrywio o ddeddfwriaeth mewn awdurdodaethau eraill.

Aelodau'r Gorfforaeth sy'n gyfrifol am sicrhau bod y gwariant a'r incwm yn cael eu defnyddio at y dibenion a fwriadwyd gan y Senedd a bod y trafodion ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu rheoli. Yn ogystal, maent yn gyfrifol am sicrhau na ddefnyddir cyllid Llywodraeth Cymru at unrhyw ddibenion heblaw am y rhai a restrir yn y Memorandwm Ariannol gyda Llywodraeth Cynulliad Cymru ac unrhyw amodau eraill a nodir gan Lywodraeth Cymru o dro i dro. Rhaid i aelodau'r Gorfforaeth sicrhau bod rheolaethau ariannol a rheoli priodol yn bodoli er mwyn diogelu arian cyhoeddus a chyllid arall ac i sicrhau y defnyddir yr arian yn briodol. Ynghyd â hyn, aelodau'r Gorfforaeth sy'n gyfrifol am sicrhau rheolaeth economaidd, effeithiol ac effeithlon o adnoddau a gwariant y Coleg rhag peryglu'r manteision a ddylai ddeillio o'r defnydd o gyllid cyhoeddus gan Lywodraeth Cymru.

Cymeradwywyd drwy orchymyn aelodau'r Gorfforaeth ar 10 Rhagfyr 2010 a llofnodwyd ar ei rhan gan:

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Meirion Howells', is centered on a light gray rectangular background.

Meirion Howells

Cadeirydd y Gorfforaeth

Adroddiad yr Archwilydd Annibynnol i Gorff Llywodraethu Coleg Gŵyr Abertawe

Barn

Rydym wedi archwilio datganiadau ariannol Coleg Gŵyr Abertawe ("y Coleg") am y flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2010, sy'n cynnwys y Datganiad Cyfunol o Incwm Cynhwysfawr, Datganiad Coleg a Chyfunol o Newidiadau mewn Cronfeydd wrth Gefn, y Fantolen Gyfunol, Datganiad Cyfunol o Lif Arian a'r nodiadau cysylltiedig, gan gynnwys crynodeb o bolisiau ariannol sylweddol. Y fframwaith adrodd ariannol sydd wedi ei ddefnyddio wrth eu paratoi yw cyfraith cymwys a Safonau Cyfrifo'r Deyrnas Unedig (Arferion Cyfrifyddu Cymeradwy Cyffredinol y DU) FRS 102 "Y Safon Adrodd Ariannol sy'n gymwys yn y DU a Gweriniaeth Iwerddon" a Datganiad Ymarfer 2019: Cyfrifyddu ar gyfer Addysg Bellach ac Uwch.

Yn ein tyb ni, mae'r datganiadau ariannol:

- Yn rhoi adlewyrchiad clir a theg o faterion y Coleg ar 31 Gorffennaf 2020 ac o ddiffyg incwm dros wariant y Coleg ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben;
- Wedi'u paratoi'n briodol yn unol ag Arferion Cyfrifyddu Cymeradwy Cyffredinol y DU.

Sail y farn

Cynhaliwyd ein harchwiliad yn unol â Safonau Archwilio Rhyngwladol (DU) (ISAs (UK)) a'r gyfraith berthnasol. Disgrifir ein cyfrifoldebau ymhellach yn adran cyfrifoldebau'r Archwilydd ar gyfer archwilio datganiadau ariannol ein hadroddiad. Rydym yn annibynnol o'r Coleg yn unol â gofynion moesegol sy'n berthnasol i'n harchwiliad o datganiadau ariannol yn y DU, gan gynnwys Safon Foesegol y Cyngor Adrodd Ariannol ac rydym wedi cyflawni ein cyfrifoldebau moesegol yn unol â'r gofynion hyn. Credwn fod y dystiolaeth archwilio yr ydym wedi'i derbyn yn ddigonol ac yn briodol er mwyn darparu sail ar gyfer ein barn.

Casgliadau mewn perthynas â busnes gweithredol

Nid oes gennym unrhyw beth i'w adrodd mewn perthynas â'r materion canlynol y mae'n rhwym arnom adrodd arnynt yn unol â Safonau Archwilio Rhyngwladol (ISAs) (DU) lle:

- nad yw defnydd y Corff Llywodraethu o sail busnes gweithredol o cyfrifyddu wrth baratoi ar gyfer datganiadau ariannol yn briodol; neu
- nad yw'r Corff Llywodraethu wedi datgelu yn y datganiad ariannol unrhyw ansicrwydd materol a allai achosi amheuaeth sylweddol ynghylch gallu'r Coleg i barhau i fanwysiadu'r sail busnes gweithredol am gyfnod o o leiaf 12 mis o ddyddiad awdurdodi cyhoeddiad y datganiadau ariannol.

Gwybodaeth arall

Y Corff Llywodraethu sy'n gyfrifol am yr wybodaeth arall. Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys gwybodaeth sy'n rhan o adroddiad aelodau y Corff Llywodraethu ar wahân i'r datganiadau ariannol ac adroddiad ein harchwilwyr amdanynt. Nid yw ein barn ar y datganiadau ariannol yn cynnwys yr wybodaeth arall ac, ac eithrio'r raddau a ddatganwyd yn benodol yn ein hadroddiad, nid ydym yn mynegi unrhyw gasgliad sicr amdano.

Mewn perthynas â'n harchwiliad o ddatganiadau ariannol, ein cyfrifoldeb ni yw darllen yr wybodaeth ac, wrth wneud hynny, ystyried p'un a yw'r wybodaeth arall yn faterol anghyson â'r datganiadau ariannol neu os yw'n ymddangos bod yr wybodaeth a ddarganfu gennym yn ystod yr archwiliad neu ryw ffordd arall yn cael ei cham-ddweud yn faterol. Os ydym yn nodi'r fath anghysondeb materol neu gam-ddwywediadau materol ymddangosol, mae'n ofynnol i ni benderfynu ai cam-ddwywediad materol yn y datganiadau ariannol yw neu gam-ddweud materol yn yr wybodaeth arall. Os, y seiliedig ar y gwaith a wnaed gennym, rydym yn dod i'r casgliad bod cam-ddweud materol o'r wybodaeth arall, mae'n ofynnol i ni adrodd y ffaith honno.

Nid oes gennym unrhyw beth i'w adrodd yn hynny o beth.

Materion y mae'n ofynnol i ni adrodd amdanynt drwy eithriad

Nid oes gennym unrhyw beth i'w adrodd mewn perthynas â'r materion canlynol y mae Côt Ymarfer Archwiliadau mewn Addysg Bellach a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru yn ei wneud yn ofynnol i ni ei adrodd wrthyh os, yn ein barn:

- nad oes cofnodion archwilio cywir wedi eu cadw; neu
- nad yw'r datganiadau ariannol yn cyd-fynd â'r cofnodion neu fantolenni cyfrifyddu; neu
- mae'r wybodaeth a roddir yn adroddiad aelodau'r Corff Llywodraethu, gan gynnwys yr adolygiad gweithredu ac ariannol a'r datganiad o llywodraethu corfforaethol, yn anghyson â'r datganiadau ariannol; ac
- nid ydym wedi derbyn yr holl wybodaeth ac esboniadau y mae eu hangen arnom ar gyfer ein harchwiliad;

Cyfrifoldebau'r Corff Llywodraethu

Fel yr esbonnir yn llawnach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau'r Corff Llywodraethu ar dudalen 36, mae'r Corff Llywodraethu'n gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol ac am fodloni ei hun eu bod nhw'n rhoi darlun gwir a theg a'u bod yn wiriad mewnol y mae'r Corff Llywodraethu'n eu hystyried yn angenrheidiol er mwyn galluogi paratoi'r datganiadau ariannol nad oes ganddynt gam-ddwywediadau materol, boed hynny o ganlyniad i dwyll neu gangymeriad.

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol, y Corff Llywodraethu sy'n gyfrifol am asesu gallu'r Coleg i barhau fel busnes gweithredol gan ddatgelu, fel y bo'n

berthnasol, faterion mewn perthynas â busnes gweithredol a defnyddio busnes gweithredol fel sail cyfrifyddu oni fydd y Corff Llywodraethu'n bwriadu rhoi'r gorau i weithrediadau neu nad oes ganddynt unrhyw ffordd realistig o beidio â gwneud hynny.

Cyfrifoldebau'r Archwilydd wrth archwilio datganiadau ariannol

Ein hamcanion ni yw cael sicrwydd rhesymol ynghylch a yw'r datganiadau ariannol ar y cyfan yn rhydd o gam-ddweud materol, boed hynny o ganlyniad i dwyll neu gamgymeriad, a chyflwyno adroddiad archwilwyr sy'n cynnwys ein barn. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd ond nid yw'n gwarantu y bydd archwiliad a wneir yn unol â Safonau Archwilio Rhyngwladol (ISAs) (DU) bob tro yn canfod camddywediad pan fo'n bodoli. Gall camddywediadau godi o ganlyniad i dwyll neu gamgymeriad a chânt eu hystyried yn faterol os, boed yn unigol neu ar y cyd, allent ddisgwyl yn rhesymol iddynt ddylanwadu ar benderfyniadau ariannol a wnaed gan ddefnyddwyr ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Ein cyfrifoldeb ni yw archwilio a llunio barn ar y datganiadau ariannol yn unol â'r gyfraith berthnasol a'r Safonau Archwilio Rhyngwladol (DU). Mae'r safonau hyn yn ei gwneud yn ofynnol i ni gydymffurfio â Safonau Moesegol Archwilwyr y Cyngor Arferion Archwilio.

Adordd arall sy'n ofynnol

Barn ar faterion eraill y'u pennwyd yng Nghôd Ymarfer Archwiliadau Addysg Bellach 2015 a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru

Yn ein barn ni, ym mhob agwedd o bwys,

- mae arian a wariwyd o grantiau Llywodraeth Cymru a chronfeydd eraill o ba bynnag ffynhonnell a weinyddwyd gan y Sefydliad at ddibenion penodol wedi cael eu cymhwyso'n briodol i'r dibenion hynny ac, os yw'n briodol, wedi'u rheoli yn unol â'r holl ddeddfwriaeth berthnasol; ac
- mae incwm wedi cael ei gymhwyso yn unol â'r memorandwm ariannol â Llywodraeth Cymru.

Defnydd yr Adroddiad Archwilio

Mae'r adroddiad wedi'i greu i'r corff Llywodraethol fel corff yn unig, yn unol ag erthyglau Llywodraethu'r coleg. Fe ymgwymerir â gwaith archwilio er mwyn gallu hysbysu'r Corff Llywodraethu o'r materion hynny y mae'n ofynnol i ni eu hysbysu mewn adroddiad archwilio yn unig. I'r graddau eithaf a ganiateir gan y Llywodraeth, nid ydym yn derbyn nac yn cymryd cyfifoldeb i unrhyw un heblaw am y Coleg a'r Corff Llywodraethu, fel corff, am ein gwaith archwilio, ar gyfer yr adroddiad hwn, a'r farn a luniwyd gennym.

Richhard Bott

Mazars LLP

Cyfrifwr Siartredig ac Archwilwyr Statudol

Cyfeiriad: 90, Victoria Street, Bryste, Sa1 6DP

Dyddiad:

Datganiadau Cyfunol o Incwm Cynhwysfawr

	Nodia dau	2020 Grŵp	2020 Coleg	2019 Grŵp	2019 Coleg
INCWM		£'000	£'000	£'000	£'000
Grantiau cyrff ariannu	2	36,546	36,507	34,230	34,071
Ffioedd dysgu a chontractau addysg	3	4,130	3,809	4,595	3,889
Grantiau a chontractau eraill	4	3,922	3,779	3,242	3,242
Incwm arall	5	1,742	1,742	2,665	2,665
Incwm buddsoddi	6	20	20	12	12
Rhoddion a gwaddolion	7	-	-	-	-
Cyfanswm Incwm		46,360	45,857	44,744	43,879
GWARIANT					
Costau Staff	8	34,725	33,810	32,173	30,887
Costau ailstrwythuro sylfaenol	8	765	665	204	70
Costau gweithredu eraill	9	9,507	10,035	11,754	11,838
Dibrisiant ac amorteiddiad	12,13	2,938	2,910	3,015	2,866
Llog a chostau cyllid eraill costs	10	626	606	485	480
Cyfanswm Gwariant		48,561	48,026	47,631	46,141
(Diffyg)/gwarged cyn enillion a cholledion eraill		(2,201)	(2,169)	(2,887)	(2,262)
Colled ar waredi asedau	14	-	-	-	(670)
(Diffyg)/gwarged cyn treth		(2,201)	(2,169)	(2,887)	(2,932)
Treth	11	1	-	-	-
(Diffyg)/gwarged am y flwyddyn year		(2,200)	(2,169)	(2,887)	(2,932)
Cynnydd gwirioneddol /(colled) mewn perthynas â chynlluniau pensiwn	26	(18,290)	(18,290)	(8,370)	(8,370)
Cyfanswm Incwm Cynhwysfawr am y flwyddyn cyn budd lleiafrifol		(20,490)	(20,459)	(11,257)	(11,302)
Budd lleiafrifol		-	-	75	-
Cyfanswm Incwm Cynhwysfawr am y flwyddyn		(20,490)	(20,459)	(11,182)	(11,302)
Incwm cynhwysfawr cyfyngedig		-	-	-	-
Incwm cynhwysfawr anghyfyngedig		(20,490)	(20,459)	(11,182)	(11,302)
(Diffyg)/gwarged am y flwyddyn a briodolir i:		(20,490)	(20,459)	(11,182)	(11,302)
Cyfran anreolaethol		-	-	75	-
Grŵp		(2,200)	(2,169)	(2,887)	(2,932)
Cyfanswm incwm cynhwysfawr am y flwyddyn a briodolir i:		(2,200)	(2,169)	(2,812)	(2,932)
Cyfran anreolaethol		-	-	75	-
Grŵp		(20,490)	(20,459)	(11,257)	(11,302)
Cyfanswm Incwm Cynhwysfawr am y flwyddyn		(20,490)	(20,459)	(11,182)	(11,302)

Datganiad Cyfunol a Datganiad y Coleg o Newidiadau mewn Cronfeydd Wrth Gefn

	Cyfrif incwm a gwariant	Cronfa ailbriso	Cyfanswm ac eithrio cyfran anreolaethol	Cyfran anreolaethol	Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Grŵp					
Balans ar 1 Awst 2018	6,546	12,238	18,784	75	18,859
Gwarged/(diffyg) o'r cyfrif incwm a gwariant	(2,812)	-	(2,812)	(75)	(2,887)
Incwm cynhwysfawr arall	(8,370)	-	(8,370)	-	(8,370)
Trosglwyddiadau rhwng cronfeydd ailbriso ac incwm a gwariant	237	(237)	-	-	-
Symudiad yn y flwyddyn	(10,945)	(237)	(11,182)	(75)	(11,257)
Balans ar 31 Gorffennaf 2019	(4,399)	12,001	7,602	-	7,602
(Diffyg/gwarged o'r cyfrif incwm a gwariant	(2,200)	-	(2,200)	-	(2,200)
Incwm cynhwysfawr arall	(18,290)	-	(18,290)	-	(18,290)
Trosglwyddiadau rhwng cronfeydd ailbriso ac incwm a gwariant	237	(237)	-	-	-
Cyfanswm incwm cynhwysfawr am y flwyddyn	(20,253)	(237)	(20,490)	-	(20,490)
Balans ar 31 Gorffennaf 2020	(24,652)	11,764	(12,888)	-	(12,888)
Coleg					
Balans ar 1 Awst 2018	6,800	12,238	19,038	-	19,038
Gwarged/(diffyg) o'r cyfrif incwm a gwariant	(2,932)	-	(2,932)	-	(2,932)
Incwm cynhwysfawr arall income	(8,370)	-	(8,370)	-	(8,370)
Trosglwyddiadau rhwng cronfeydd ailbriso ac incwm a gwariant	237	(237)	-	-	-
Symudiad yn y flwyddyn	(11,065)	(237)	(11,302)	-	(11,302)
Balans ar 31 Gorffennaf 2019	(4,265)	12,001	7,736	-	7,736
(Diffyg)gwarged o'r cyfrif incwm a gwariant	(2,169)	-	(2,169)	-	(2,169)
Incwm cynhwysfawr arall	(18,290)	-	(18,290)	-	(18,290)
Trosglwyddiadau rhwng cronfeydd ailbriso ac incwm a gwariant	237	(237)	-	-	-
Cyfanswm incwm cynhwysfawr am y flwyddyn	(20,222)	(237)	(20,459)	-	(20,459)
Balans ar 31 Gorffennaf 2020	(24,487)	11,764	(12,723)	-	(12,723)

Mantolenni fel ar 31 Gorffennaf

	Nodiadau	Grŵp	Coleg	Grŵp	Coleg
		2020	2020	2019	2019
		£'000	£'000	£'000	£'000
Asedau anghyfredol					
Asedau sefydlog anniriaethol	13	171	171	214	214
Asedau sefydlog diriaethol	12	42,180	42,157	41,934	41,886
Buddsoddiadau	14	-	-	-	-
Eiddo buddsoddi	14	145	145	145	145
		42,496	42,473	42,293	42,245
Asedau Cyfredol					
Stoc		-	-	6	6
Masnach a symiau eraill sy'n dderbyniadwy	15	4,187	4,172	4,717	4,485
Buddsoddiadau	16	-	-	772	772
Arian parod a'r cyfwerth	21	6,270	6,270	5,943	5,943
		10,457	10,442	11,438	11,206
Llai: Credydwy'r – symiau'n ddyledus o fewn blwyddyn	17	(7,465)	(7,266)	(8,936)	(8,529)
Asedau cyfredol net		2,992	3,176	2,502	2,677
Cyfanswm asedau llai rhwymedigaethau cyfredol					
		45,488	45,649	44,795	44,922
Credydwy'r – symiau'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn	18	(9,754)	(9,750)	(9,125)	(9,118)
Darpariaethau					
Rhwymedigaethau buddion wedi'u diffinio	20	(47,590)	(47,590)	(26,920)	(26,920)
Darpariaethau eraill	20	(1,032)	(1,032)	(1,148)	(1,148)
Cyfanswm asedau net		(12,888)	(12,723)	7,602	7,736
Cronfeydd anghyfyngedig					
Cyfrif incwm a gwariant		(24,652)	(24,487)	(4,399)	(4,265)
Cronfa ailbriso		11,764	11,764	12,001	12,001
Cyfanswm cronfeydd anghyfyngedig a Budd lleiafrifol		(12,888)	(12,723)	7,602	7,736
Cyfanswm cronfeydd anghyfyngedig		(12,888)	(12,723)	7,602	7,736

Cymeradwywyd y datganiadau ariannol ar dudalennau 42-76 gan y Gorfforaeth ar 10 Rhagfyr 2020 a'u llofnodi ar ei rhan ar y dyddiad hwnnw gan:

Meirion Howells
Cadeirydd y Corff Llywodraethu

Mark Jones
Pennaeth a Swyddog Cyfrifyddu

Datganiad Cyfunol o Lif Arian

	Nodiadau	2020 £'000	2019 £'000
Llif arian o weithgareddau gweithredu			
(Diffyg)gwarged am y flwyddyn		(2,201)	(2,887)
Addasiad ar gyfer eitemau heblaw arian parod			
Dibrisiant ac amorteiddiad		2,938	3,015
(Cynnydd)/gostyngiad mewn stoc		6	6
(Cynnydd)/gostyngiad mewn dyledwyr		530	1,551
(Cynnydd)/gostyngiad mewn credydwyr –		(1,270)	515
Cynnydd/(gostyngiad) mewn credydwyr – symiau sy'n ddyledus ar ôl		869	41
(Gostyngiad)/cynnydd mewn darpariaethau		(116)	24
Costau pensiwn llai cyfraniadau sy'n daladwy		2,380	2,020
Ailbrisio eiddo buddsoddi		-	-
Treth		-	-
Addasiad ar gyfer gweithgareddau buddsoddi neu ariannu			
Incwm buddsoddi		(20)	(12)
Llog sy'n daladwy		66	55
Treth a dalwyd		1	(3)
Colled ar werthu asedau sefydlog		-	-
Llif arian net o weithgareddau gweithredu		3,183	4,325
Llif arian o weithgareddau buddsoddi			
Enillion o werthu asedau sefydlog		-	-
Caffael is-gwmni (net gorddrafft)		20	12
Incwm buddsoddi		-	-
Tynnu adneuron yn ôl		-	-
Adneuron newydd		(2,505)	(2,750)
Taliadau a wnaed i gaffael asedau sefydlog		(2,485)	(2,738)
Llif arian o weithgareddau ariannu		(65)	(50)
Llog a dalwyd		(1)	(1)
Elfen llog yn nhaliadau rhent prydlesï cyllid		-	-
Benthyciadau anwarantedig newydd		-	2,000
Ad-daliadau symiau a fenthycwyd		(220)	(181)
Elfen cyfalaf yn nhaliadau rhent prydlesï cyllid		(4)	(5)
		(290)	1,763
(Gostyngiad)/cynnydd mewn arian parod cyfwerth yn y flwyddyn		408	3,350
 Arian parod a'r cyfwerth ar ddechrau'r flwyddyn	21	5,642	2,292
Arian parod a'r cyfwerth ar ddiwedd y flwyddyn	21	6,050	5,642

Nodiadau am y Cyfrifon

1. Datganiad o bolisiau cyfrifyddu a thechnegau amcangyfrif

Mae'r polisiau cyfrifyddu canlynol wedi'u gweithredu'n gyson wrth ymdrin ag eitemau a ystyrir yn berthnasol mewn perthynas â'r datganiadau ariannol.

Statws Cyfreithiol

Sefydlwyd y Gorfforaeth o dan Ddeddf Addysg Bellach ac Uwch 1992 at ddiben gweithredu Coleg Gŵyr Abertawe. Mae'r Coleg yn elusen eithriedig at ddibenion Rhan 3 Deddf Elusennau 2011. Sefydlwyd y Gorfforaeth yng Nghymru a'r swyddfa gofrestredig yw Coleg Gŵyr Abertawe, Heol Tycoch, Sgeti, Abertawe, SA2 9EB.

Sail paratoi

Mae'r datganiadau ariannol hyn wedi cael eu paratoi yn unol â'r *Datganiad o'r Arfer a Argymhellir: Cyfrifyddu mewn Addysg Bellach ac Uwch 2015* (SORP AB AU 2015), *Cyfarwyddyd Cyfrifon Coleg ar gyfer 2018 a 2019* a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru ac yn unol â FRS 102 - "*Y Safon Adrodd Ariannol sy'n gymwys yn y Deyrnas Unedig a Gweriniaeth Iwerddon*". Mae'r Coleg yn endid budd cyhoeddus ac felly mae wedi cymhwyso gofynion budd cyhoeddus perthnasol FRS 102.

Er mwyn paratoi datganiadau ariannol i gydymffurfio â FRS 102, mae angen defnyddio rhai amcangyfrifon cyfrifyddu critigol. Mae angen i reolwyr arddel barn hefyd wrth gymhwyso polisiau cyfrifyddu'r Coleg.

Sail Cyfrifyddu

Mae'r datganiadau ariannol yn cael eu paratoi yn unol â'r confensiwn cost hanesyddol wedi'i addasu drwy ddefnyddio prisiau blaenorol fel cost dybiedig ar ddyddiad y newid ar gyfer rhai asedau anghyfredol.

Sail Cyfuno

Mae'r datganiadau ariannol cyfunol yn cynnwys y Coleg a'i is-gwmni, Track Training Limited, a reolir gan y Grŵp. Cyflawnir rheolaeth pan fydd gan y Grŵp y pŵer i lywodraethu polisiau ariannol a gweithredol endid er mwyn cael buddion o'i weithgareddau. Mae canlyniadau is-gwmnïau a gaffaelwyd neu a waredwyd yn ystod y cyfnod wedi'u cynnwys yn y cyfrif incwm a gwariant cyfunol o'r dyddiad caffael neu hyd at y dyddiad gwaredu. Caiff gwerthiannau ac elw o fewn y Grŵp eu dileu'n llawn adeg cyfuno. Yn unol â FRS 102, nid yw gweithgareddau undeb y myfyrwyr wedi cael eu cyfuno gan nad yw'r Coleg yn rheoli'r gweithgareddau hynny. Roedd undeb y myfyrwyr yn segur yn ystod y flwyddyn. Mae'r holl ddatganiadau ariannol wedi'u gwneud hyd at 31 Gorffennaf 2020.

Busnes Gweithredol

Mae gweithgareddau'r Coleg, ynghyd â'r ffactorau sy'n debygol o effeithio ar ei ddatblygiad a'i berfformiad yn y dyfodol, wedi'u nodi yn Adroddiad y Corff Llywodraethu. Mae sefyllfa ariannol y coleg, ei hylifedd, llif arian a'i fenthyciadau i'w gweld yn y Datganiadau Ariannol a'r nodiadau cysylltiedig.

Er i fantolen y coleg nodi rhwymedigaethau net o £12.8 miliwn (31 Gorffennaf 2020), nid yw hyn yn adlewyrchu'r symudiadau actiwaraid mewn perthynas â'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol. Cyfanswm yr atebolrwydd pensiwn (ar 31 Gorffennaf 2020) oedd £47.6 miliwn, ac mi fydd y swm hwn yn ddyledus mewn mwy na blwyddyn. Cyfanswm y sefyllfa asedau net (ac eithrio'r rhwymedigaeth pensiwn) oedd £34.8m, a chyfanswm y sefyllfa net gyfredol oedd £3 miliwn.

Mae gan y Coleg gronfeydd wrth gefn gwerth £6.2m (ar 31 Gorffennaf 2020). Cafodd £3.1m ei gynhyrchu gan weithrediadau a symudiadau yn y Cyfalaf gweithio. Mae rhagolygon ariannol y Coleg yn rhagweld y bydd yn gallu gweithredu o fewn ei gyfleusterau a'i gyfamodau presennol hyd y gellir ei weld.

Mae'r Llywodraethwyr eisoes wedi ystyried effeithiau posib Covid-19 ar y Coleg. Mae'r Coleg wedi llwyddo i addasu ei ddulliau addysgu er mwyn cyflwyno cyfuniad o addysg wyneb yn wyneb, ar-lein ac o bell. Yn ogystal, mae buddsoddiadau yn isadeiledd TG y Coleg yn parhau i oresgyn yr heriau hyn. Derbyniom nifer cadarnhaol gofrestriadau amser llawn ym Medi 2020 a disgwylir i'r nifer o gofrestriadau gynyddu dros y blynyddoedd nesaf, gan fod demograffeg Abertawe yn nodi niferoedd cynyddol o ymadawyr ysgol ar gyfer y pedair blynedd nesaf.

Mae Llywodraethwyr hefyd wedi ystyried effaith Brexit. Mae'r Coleg yn gwneud defnydd o gronfeydd strwythuredig yr UE (£3 miliwn) bob blwyddyn. Bydd y Coleg yn parhau i chwilio am ffrydiau cyllido eraill drwy'r Gronfa Ffyniant a Rennir / Cronfa Buddsoddi Rhanbarthol, pan fydd y cyllid ar gyfer prosiectau sydd ar waith ar hyn o bryd yn dod i ben yn 2021.

Yn ogystal, mae gan y Coleg ddisgwyliadau rhesymol o ran meddu ar adnoddau digonol i barhau i weithredu ar gyfer y dyfodol, ac o'r herwydd, bydd yn parhau i fabwysiadu'r sail busnes gweithredol wrth baratoi ei Ddatganiadau Ariannol.

Cydnabod Incwm

Mae grantiau refeniw'r Llywodraeth, gan gynnwys grantiau rheolaidd cyrff ariannu a grantiau eraill, yn cael eu cydnabod o dan y model croniadau fel y caniateir gan FRS 102. Mae grantiau rheolaidd cyrff ariannu yn cael eu mesur yn unol â'r amcangyfrifon gorau ar gyfer y cyfnod maen nhw'n dod yn dderbyniadwy ac maent yn dibynnu ar y ffrwd incwm benodol o dan sylw. Gwneir addasiadau o ran unrhyw dangyflawniad ar gyfer y grant rheolaidd ac mae hyn yn cael ei adlewyrchu yn lefel y grant rheolaidd a gydnabyddir yn y datganiad o incwm cynhwysfawr. Fel rheol, mae incwm terfynol y grantiau'n cael ei bennu ar ddiwedd y broses gysoni ar ddiwedd y flwyddyn gyda'r corff ariannu yn dilyn ar ddiwedd y flwyddyn, yn ogystal â chanlyniadau unrhyw archwiliadau cyllid.

Mae'r grant rheolaidd o Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru (CCAUC) yn cynrychioli'r dyraniadau cyllid a briodolir i'r flwyddyn ariannol bresennol ac

mae'n cael ei gredydu'n uniongyrchol i'r Datganiad o Incwm Cynhwysfawr. Cydnabyddir cyllid Dysgu Seiliedig ar Waith (DSW) ar ôl i'r incwm gael ei ennill.

Cydnabyddir grantiau (gan gynnwys grantiau ymchwil) o ffynonellau anllywodraethol mewn incwm pan fo gan y Coleg hawl i'r incwm ac y bodlonir amodau sy'n ymwneud â pherfformiad. Caiff incwm a dderbynnir cyn bodloni amodau sy'n ymwneud â pherfformiad ei gydnabod fel incwm gohiriedig o fewn credydwy'r ar y fantolen a'i ryddhau i incwm yn unol â bodloni amodau felly.

Mae grantiau cyfalaf y Llywodraeth, a ddelir fel incwm gohiriedig ac a gydnabyddir mewn incwm dros oes ddefnyddiol ddisgwyliedig yr ased, yn cael eu cofnodi o dan y dull croniadau fel y caniateir gan FRS 102. Caiff grantiau cyfalaf eraill eu cydnabod fel incwm pan fo gan y Coleg hawl i'r cyllid ac y bodlonir amodau sy'n ymwneud â pherfformiad.

Mae incwm o ffioedd dysgu yn cael ei ddatgan gros o unrhyw wariant nad yw'n ddisgownt ac yn cael ei gofnodi yn y cyfnod mae'n cael ei dderbyn.

Credyd yr holl incwm o adneuo'n tymor byr i'r cyfrif incwm a gwariant yn y cyfnod y mae'n cael ei ennill ar sail dderbyniadwy.

Cyfrifyddu ar gyfer buddion ôl-gyflogaeth

Mae buddion ôl-gyflogaeth i gyflogeion y Coleg yn cael eu darparu'n bennaf gan y CPA a'r LGPS. Mae'r rhain yn gynlluniau â buddion wedi'u diffinio, a ariennir yn allanol ac a gontractiwyd allan o Ail Gynllun Pensiwn y Wladwriaeth.

Cynllun nad yw'n cael ei ariannu yw'r TPS. Cyfrifir y cyfraniadau i'r TPS mewn modd fel y gellir gwasgaru cost y pensiwn dros oes waith y gweithwyr yn y Coleg fel bo cost y pensiwn i raddau sylweddol yn ganran gyson o'r cyflogau pensiynadwy presennol ac i'r dyfodol. Pennir y cyfraniadau gan actiwarïaid cymwysedig ar sail prisiadau gan ddefnyddio dull buddion arfaethedig. Cynllun aml-gyflogwr yw'r TPS, ac nid oes modd i'r Coleg ganfod ei gyfran o asedau ac ategolion gwaelodol y cynllun ar unrhyw sail gyson a rhesymol. Trinnir y TPS felly fel petai'n gynllun cyfraniadau diffiniedig a chydabyddir y cyfraniadau fel cost yn y datganiad incwm yn y cyfnodau pan ddarperir gwasanaethau gan gyflogeion.

Y symiau a godir i weithredu gwarged yw costau presennol y gwasanaethau a'r costau ar gyfer cyflwyno cynlluniau, newidiadau i fuddiannau, setliadau a chwtogiadau. Maent yn cael eu cynnwys fel rhan o gostau staff a gronnwyd. Mae llog net ar fuddion diffiniedig y rhwymedigaeth/ased hefyd yn cael ei gydnabod yn y Datganiad o Incwm Cynhwysfawr ac mae'n cynnwys y gost llog ar y rhwymedigaeth/ased buddion net diffiniedig ac incwm llog ar asedau'r cynllun, wedi'u cyfrifo trwy luosi gwerth teg asedau'r cynllun ar ddechrau'r cyfnod gan y gyfradd a ddefnyddir i ddisgowntio rhwymedigaethau'r budd yn erbyn y gwarged gweithredol. Cydnabyddir y gwahaniaeth rhwng yr incwm llog ar asedau'r cynllun a'r enillion gwirioneddol ar asedau'r cynllun mewn enillion a cholledion cydnabyddedig eraill.

Cydnabyddir enillion a cholledion gwirioneddol yn syth mewn enillion a cholledion cydnabyddedig eraill.

Buddion cyflogaeth tymor byr

Caiff buddion cyflogaeth tymor byr megis cyflogau ac absenoldebau cyflogedig (tâl gwyliau) eu cydnabod fel treuliau yn y flwyddyn y bu'r cyflogeion yn gweithio i'r Coleg. Caiff unrhyw fuddion heb eu defnyddio eu crynhoi a'u mesur fel y swm ychwanegol y disgwylia'r Coleg ei dalu o ganlyniad i hawliau heb eu defnyddio.

Pensiynau uwch

Bydd y coleg yn talu gwir gost unrhyw bensiwn uwch barhaus i gyn-aelod o staff yn flynyddol. Mae amcangyfrif o'r gost ddisgwyliedig am unrhyw ychwanegiad i bensiwn cyn-aelod o staff yn cael ei godi yn llawn i incwm y Coleg yn y flwyddyn y bydd yr aelod o staff yn ymddeol. Yn ystod y blynyddoedd i ddilyn codir tâl yn narpariaethau'r fantolen gan ddefnyddio'r daenlen pensiynau uwch a ddarperir gan y cyrff ariannu.

Asedau Anghyfredol - Asedau sefydlog diriaethol

Mae asedau sefydlog diriaethol wedi'u nodi fel cost/cost dybiedig llai dibrisiant cronedig a cholledion amhariad cronedig. Mae eitemau penodol o asedau sefydlog a ail-brisiwyd i werth teg ar neu cyn y dyddiad pontio i SORP AB AU 2015, yn cael eu mesur ar sail cost dybiedig, sef y swm wedi'i ailbrizio ar ddyddiad yr ailbrisiad hwnnw.

Tir ac adeiladau

Nid yw tir rhydd-ddaliad wedi'i ddibrisio.

Mae adeiladau rhydd-ddaliad yn cael eu dibrisio gan ddefnyddio dull llinell syth dros eu hoes economaidd ddefnyddiol ddisgwyliedig i'r Coleg sef rhwng 10 a 50 mlynedd. Mae gan y Coleg bolisi o ddibrisio addasiadau pwysig i'r adeiladau dros gyfnod eu hoes economaidd ddefnyddiol, sef rhwng 10 a 50 mlynedd.

Pan afaelir tir ac adeiladau gyda chymorth grantiau penodol, cânt eu cyfalafu a'u dibrisio fel y nodir uchod. Credydir grantiau perthynol i gyfrif incwm gohiriedig o fewn credydwy'r, a cânt eu rhyddhau i'r cyfrif incwm a gwariant dros oes economaidd ddefnyddiol ddisgwyliedig yr ased perthynol ar sail sy'n gyson â'r polisi dibrisio. Dyrennir incwm gohiriedig rhwng credydwy'r sy'n ddyledus o fewn blwyddyn a'r rheini sy'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn. Mae grantiau cysylltiedig â chaffael tir yn cael eu cydnabod fel incwm yn y flwyddyn y maent yn cael eu derbyn.

Mae adolygiad ar gyfer amhariad ased sefydlog yn cael ei gynnal os bydd digwyddiadau neu newidiadau mewn amgylchiadau yn dangos efallai na fydd modd adennill y swm a gariwyd ar gyfer unrhyw ased sefydlog.

Adeg mabwysiadu FRS 102, roedd y Coleg wedi dilyn y ddarpariaeth drosiannol i gadw gwerth llyfr y tir a'r adeiladau, a werthuswyd adeg yr ymgorffori yn 1993, ond i beidio â mabwysiadu polisi ailbrizio'r eiddo hwn yn y dyfodol.

Ailbrisiwyd tir gan y Coleg fel rhan o drefniadau pontio fel ar 1 Awst 2014, ond nid er mwyn mabwysiadu polisi o ailbrizio tir yn y dyfodol.

Asedau sy'n cael eu hadeiladu

Mae asedau sy'n cael eu hadeiladu yn cael eu cofnodi ar gost, yn seiliedig ar werth tystysgrifau'r penseiri a chostau uniongyrchol eraill, a gafwyd hyd at 31 Gorffennaf. Nid ydynt yn cael eu dibrisio nes eu bod yn cael eu defnyddio.

Cyfarpar

Caiff y cyfarpar sydd ag oes ddefnyddiol o dros flwyddyn eu cyfalafu am gost. Mae cyfarpar wedi'u cyfalafu'n cael eu dibrisio gan ddefnyddio'r dull llinell syth dros weddill eu hoes economaidd ddefnyddiol fel a ganlyn:

- cerbydau modur 4 blynedd
- offer cyfrifiadurol 4 blynedd
- celfi, darnau gosod a chodiadau 5 - 10 mlynedd

Asedau anniriaethol ac ewyllys da

Mae ewyllys da sy'n deillio o gaffael is-gwmnïau yn cael ei amorteiddio gan ddefnyddio dull llinell syth dros gyfnod o bum mlynedd o ddyddiad y caffael.

Mae meddalwedd a thrwyddedau cyfrifiadurol yn cael eu cyfalafu fel asedau sefydlog anniriaethol a'u hamorteiddio dros oes ddefnyddiol ddisgwyliedig y feddalwedd neu'r drwydded rhwng pedair a 10 mlynedd. Mae costau blynyddol cadw a chynnal meddalwedd yn cael eu cofnodi ar y Datganiad o Incwm Cyfunol yn y flwyddyn berthnasol.

Costau benthycu

Cydnabyddir costau benthycu fel gwariant yn y cyfnod yr aethpwyd i'r costau

Asedau ar brydles

Mae costau mewn perthynas â phrydlesi gweithredu yn cael eu nodi gan ddefnyddio dull llinell syth dros gyfnod y brydles. Rhennir unrhyw bremiymau neu gymhelliannau prydlesi sy'n gysylltiedig â phrydlesi a lofnodwyd ar ôl 1 Awst 2014 dros dymor isafsymol y brydles. Mae'r Coleg wedi manteisio ar yr eithriadau trosiannol yn FRS 102 ac mae wedi cadw'r polisi o ehangu premiymau a chymhelliannau i ddyddiad yr adolygiad cyntaf o rent y farchnad ar gyfer prydlesi a lofnodwyd cyn 1 Awst 2014.

Mae cytundebau prydlesu sy'n trosglwyddo'n syllweddol holl fuddion a risgiau perchnogaeth ased i'r Coleg yn cael eu trin fel prydlesi cyllid.

Mae'r asedau a ddelir o dan brydlesi cyllid yn cael eu cydnabod ar y dechrau am werth teg yr ased ar brydles (neu, os yw'n is, gwerth presennol isafswm tâl y brydles) ar ddechrau'r brydles. Mae'r rhwymedigaeth gyfatebol i'r prydleswr wedi'i chynnwys ar y fantolen fel rhwymedigaeth prydles gyllid. Mae asedau a ddelir o dan brydlesi cyllid wedi'u cynnwys yn yr asedau sefydlog diriaethol a'u

dibrisio a'u hasesu ar gyfer colledion amhariad yn yr un ffordd ag asedau a berchnogir.

Dosrennir isafswm taliadau'r brydles rhwng y tâl cyllid a gostyngiad y rhwymedigaeth sy'n weddill. Dosrennir y taliadau cyllid dros gyfnod y brydles yn gymesur â'r elfen gyfalaf sy'n weddill.

Buddsodiadau

Buddsoddiadau mewn is-gwmnïau

Yn y datganiadau ariannol unigol nodir buddsoddiadau mewn is-gwmnïau fel y gost ar ôl tynnu amhariad.

Buddsodiadau eraill

Caiff buddsoddiadau rhestredig a ddelir fel buddsoddiadau asedau anghyfredol ac asedau cyfredol, a allai gynnwys buddsoddiadau rhestredig, eu datgan ar eu gwerth teg. Caiff symudiadau eu cydnabod yn yr Incwm Cynhwysfawr. Mae buddsoddiadau, sy'n cynnwys offer ecwiti heb eu dyfynnu, yn cael eu mesur ar werth teg, a'u hamcangyfrif gan ddefnyddio techneg brisio.

Buddsoddi mewn eiddo

Caiff rhestrau eiddo eu nodi yn ôl y gwerth ar y farchnad agored ar ddyddiad y fantolen.

Rhestrau eiddo

Nodir rhestrau eiddo ar yr isaf o'r gost a gwerth dichonadwy, sef y pris gwerthu llai costau i orffen a gwerthu. Lle y bo'n briodol, darperir ar gyfer eitemau hanfodol, araf a diffygiol.

Arian parod a chyfwerth

Mae arian parod yn cynnwys arian parod mewn llaw, adneuon i'w had-dalu ar gais, a gorddrafftiau. Cyfrifir adneuon fel rhai i'w had-dalu ar gais os ydynt ar gael yn ymarferol ymhen 24 awr heb gosb ariannol.

Mae symiau cyfwerth ag arian parod yn fuddsoddiadau hylifol iawn, byrdymor y gellid eu trosglwyddo i symiau penodol o arian parod heb risg sylweddol o newid eu gwerth. Mae cyfwerth ag arian parod yn fuddsoddiad sy'n aeddfedu mewn tri mis neu lai o ddyddiad eigaffect.

Rhwymedigaethau ariannol ac ecwiti

Caiff rhwymedigaethau ariannol ac ecwiti eu dosbarthu yn ôl cynnwys rhwymedigaethau cytundebol yr offeryn ariannol, yn hytrach na ffurflen gyfreithiol yr offeryn ariannol.

Caiff pob benthyciad, buddsoddiad ac adnau tymor byr a ddelir gan y Grŵp eu dosbarthu fel offer ariannol sylfaenol yn unol â FRS 102. Caiff yr offer hyn eu cofnodi yn y lle cyntaf ar y pris trafod llai unrhyw gostau trafod (cost hanesyddol). Mae FRS 102 yn ei gwneud yn ofynnol bod offer ariannol sylfaenol wedyn yn cael eu mesur ar gost wedi'i hamorteiddio. Fodd bynnag, mae'r Grŵp wedi cyfrifo nad yw'r gwahaniaeth rhwng y gost hanesyddol a'r gost wedi'i hamorteiddio yn sylweddol ac felly, nodir yr offer ariannol hyn ar y fantolen ar gost hanesyddol. Nid yw benthyciadau a buddsoddiadau sy'n daladwy neu'n dderbyniadwy o fewn blwyddyn wedi'u disgowntio.

Trosi arian tramor

Caiff trafodion a wneir mewn arian tramor eu cofnodi gan ddefnyddio'r cyfraddau cyfnewid sydd mewn grym ar ddyddiad y trafodyn. Caiff asedau a rhwymedigaethau ariannol a wneir mewn arian tramor eu trosi yn ôl y cyfraddau cyfnewid sy'n weithredol ar ddiwedd y cyfnod ariannol gyda'r holl wahaniaethau cyfnewid a geir o ganlyniad yn cael eu cofnodi yn yr incwm yn y cyfnod maen nhw'n codi.

Trethi

Ystyrir bod y Coleg yn pasio profion Paragraff 1, Atodlen 6, Deddf Cyllid 2010 ac felly'n cyrraedd diffiniad cwmni elusennol at ddibenion treth gorfforaeth y DU. O ganlyniad, gallai'r elusen fod yn rhydd o'r angen i dalu treth mewn cysylltiad ag incwm neu enillion cyfalaf a dderbynnir o fewn categorïau a gwmpasir gan Adrannau 478-488 o Ddeddf Treth Gorfforaeth 2010 neu Adran 256 o Ddeddf Trethiant Enillion Cyfalaf 1992 i'r graddau y defnyddir y fath incwm neu enillion at ddibenion elusennol yn unig.

Mae'r Coleg wedi'i eithrio'n rhannol yn achos Treth ar Werth, felly ni all ond adfer tua 4% o'r TAW a godwyd ar ei fewnbynnau. Caiff TAW anadferadwy ar fewnbynnau ei gynnwys yng nghostau o'r fath a'i hychwanegu at gost asedau sefydlog diriaethol fel y bo'n briodol, pan fydd y mewnbynnau eu hunain yn asedau sefydlog diriaethol wrth natur.

Rhaid i is-gwmnïau'r Coleg dalu treth gorfforaethol a TAW fel y mae'n rhaid i unrhyw sefydliad masnachol ei wneud.

Darpariaethau a rhwymedigaethau amodol

Cydnabyddir darpariaethau pan fydd gan y Coleg rwymedigaeth gyfreithiol neu adeiladol bresennol o ganlyniad i ddigwyddiad yn y gorffennol. Mae'n debygol y bydd angen trosglwyddo budd economaidd er mwyn setlo'r rhwymedigaeth a gellir gwneud amcangyfrif dibynadwy o swm y rhwymedigaeth.

Os yw effaith gwerth amser yr arian yn sylweddol, mae'r swm y disgwylir iddo setlo'r rhwymedigaeth yn cael ei gydnabod ar werth presennol gan ddefnyddio cyfradd ddisgowntio cyn treth. Mae dad-ddirwyn y disgownt yn cael ei gydnabod fel cost cyllid yn y datganiad o incwm cynhwysfawr yn y cyfnod mae'n codi.

Mae rhwymedigaeth amodol yn codi o ddigwyddiad blaenorol sy'n gosod rhwymedigaeth bosibl ar y Coleg y caiff ei bodolaeth ei chadarnhau dim ond drwy achos neu fel arall o ddigwyddiadau penodol yn y dyfodol nad ydynt yn llwyr o fewn rheolaeth y Coleg. Mae rhwymedigaethau amodol yn codi hefyd mewn amgylchiadau lle byddai darpariaeth fel arall, ond naill ai mae'n annhebygol y bydd angen echlif adnoddau neu ni ellir mesur swm y rhwymedigaeth yn ddibynadwy. Ni chydabyddir rhwymedigaethau nac asedau amodol yn y fantolen, ond fe'i datgelir yn y nodiadau i'r datganiadau ariannol.

Trefniadau Asiantaeth

Mae'r Coleg yn gweithredu fel asiant o ran casglu a thalu cronfeydd cymorth dewisol. Mae taliadau cysylltiedig a gafwyd o'r cyrff ariannu a'r taliadau dilynol i fyfyrwyr yn cael eu heithrio o incwm a gwariant y Coleg os yw'r Coleg yn agored i risg isel iawn neu'n mwynhau budd economaidd isel iawn mewn perthynas â'r trafodyn.

Dyfarniadau wrth gymhwyso polisïau cyfrifyddu a ffynonellau allweddol o ansicrwydd amcangyfrif

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol hyn, mae'r rheolwyr wedi gwneud y dyfarniadau canlynol:

- Penderfynu a yw prydles i mae'r Coleg wedi ymrwymo iddynt naill ai fel gosodwr prydles neu ddaliwr prydles yn brydlesi gweithredol neu brydlesi cyllid. Mae'r penderfyniadau hyn yn dibynnu ar asesiad o ran a yw'r risgiau a'r manteision perchnogaeth wedi cael eu trosglwyddo o'r prydleswr i'r prydlesai fesul prydles.
- Penderfynu a oes dangosyddion amhariad o asedau diriaethol y Grŵp, gan gynnwys ewyllys da. Mae ffactorau sy'n cael eu hystyried wrth gyrraedd penderfyniad o'r fath yn cynnwys hyfywedd economaidd a pherfformiad ariannol disgwylledig y dyfodol yr ased a lle mae'n gydran o uned fwy sy'n cynhyrchu arian, hyfywedd a pherfformiad ariannol disgwylledig y dyfodol yr uned honno.

Ffynonellau allweddol eraill o ansicrwydd amcangyfrif

- *Asedau sefydlog diriaethol*

Mae asedau sefydlog diriaethol, ar wahân i fuddsoddi mewn eiddo, yn cael eu dibrisio dros eu hoes ddefnyddiol gan ystyried gwerthoedd gweddilliol lle y bo'n briodol. Mae oes wirioneddol yr asedau a'r gwerthoedd gweddilliol yn cael ei hasesu'n flynyddol a gall amrywio yn dibynnu ar nifer o ffactorau. Wrth ailasesu oes asedau, mae ffactorau megis arloesi technolegol a rhaglenni cynnal a chadw yn cael eu hystyried. Mae asesiadau gwerth gweddilliol yn ystyried materion megis amgylchiadau marchnad yn y dyfodol, gweddill oes yr ased a gwerthoedd gwaredu rhagamcanol.

- *LGPS*

Mae gwerth presennol rhwymedigaeth LGPS â buddion wedi'u diffinio'n dibynnu ar nifer o ffactorau sy'n cael eu penderfynu ar sail actiwaraiddd gan ddefnyddio amrywiaeth o dybiaethau. Mae'r tybiaethau a ddefnyddir wrth bennu (incwm) cost net ar gyfer pensiynau yn cynnwys y gyfradd ddisgownt. Bydd unrhyw newididiadau yn y tybiaethau hyn, a ddatgelir yn nodyn 26, yn cael effaith ar y swm y rhwymedigaeth a gariwyd. Yn ogystal mae dull datblygu wedi cael ei ddefnyddio gan yr actiwari sy'n rhagweld canlyniadau o'r prisiad actiwaraiddd llawn diweddaraf a berfformiwyd ar 31 Mawrth 2019 ac mae'r actiwari wedi defnyddio hwn wrth brisio'r rhwymedigaeth pensiynau ar 31 Gorffennaf 2020. Byddai unrhyw wahaniaethau rhwng y ffigurau a geir o'r dull datblygu a phrasiad actiwaraiddd llawn yn cael effaith ar swm y rhwymedigaeth bensiwn a gariwyd.

2 Grantiau cyrff ariannu

	Y flwyddyn daeth i ben Gorffennaf 31		Y flwyddyn daeth i ben Gorffennaf 31	
	2020	2020	2019	2019
	Grŵp	Coleg	Grŵp	Coleg
	£'000	£'000	£'000	£'000
Grantiau rheolaidd				
Grant rheolaidd Llywodraeth Cymru	25,593	25,593	24,325	24,325
Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru	74	74	66	66
Grantiau Penodol				
Dysgu seiliedig ar waith	7,074	7,035	7,148	6,989
Rhyddhau grantiau cyfalaf Llywodraeth Cymru	697	697	523	523
Grantiau eraill Llywodraeth Cymru	3,108	3,108	2,168	2,168
Cyfanswm	36,546	36,507	34,230	34,071

3 Ffioedd dysgu a chontractau addysg

	Y flwyddyn ddaeth i ben Gorffennaf 31		Y flwyddyn ddaeth i ben Gorffennaf 31	
	2020	2020	2019	2019
	Grŵp	Coleg	Grŵp	Coleg
	£'000	£'000	£'000	£'000
Ffioedd addysg oedolion	462	415	1,051	752
Ffioedd a chontractau prentisiaeth	279	22	455	96
Ffioedd ar gyfer cyrsiau gyda chymorth benthyciad AB	383	383	427	427
Ffioedd ar gyfer cyrsiau gyda chymorth benthyciad AU	1,457	1,457	1,457	1,457
Ffioedd myfyrwyr rhyngwladol	720	720	796	796
Cyfanswm ffioedd dysgu	3,301	2,997	4,186	3,528
Contractau addysg	829	812	409	361
Cyfanswm	4,130	3,809	4,595	3,889

4 Grantiau a chontractau eraill

	Y flwyddyn ddaeth i ben Gorffennaf 31		Y flwyddyn ddaeth i ben Gorffennaf 31	
	2020	2020	2019	2019
	Grŵp	Coleg	Grŵp	Coleg
	£'000	£'000	£'000	£'000
Erasmus	-	-	141	141
Elusennau yn y DU	-	-	-	-
Comisiwn Ewropeaidd	3,126	3,126	2,656	2,656
Grantiau a chontractau eraill	796	653	445	445
Cyfanswm	3,922	3,779	3,242	3,242

5 Incwm arall

Derbyniadau yn deillio o yswiriant (gweler nodyn 28)

Arlwyo a phreswylfeydd

Gweithgareddau eraill sy'n creu incwm

Incwm o grantiau eraill

Grantiau cyfalaf nad ydynt yn grantiau'r Llywodraeth

Incwm amrywiol

Cyfanswm

Y flwyddyn ddaeth i ben Gorffennaf 31		Y flwyddyn ddaeth i ben Gorffennaf 31	
2020	2020	2019	2019
Grŵp	Coleg	Grŵp	Coleg
£'000	£'000	£'000	£'000
-	-	218	218
692	692	894	894
109	109	463	463
256	256	281	281
41	41	41	41
644	644	768	768
1,742	1,742	2,665	2,665

6 Incwm o fuddsoddi

Incwm arall o fuddsoddi

Llog arall sy'n dderbyniadwy

Enillion net ar y cynllun pensiwn (nodyn 25)

Cyfanswm

Y flwyddyn ddaeth i ben Gorffennaf 31		Y flwyddyn ddaeth i ben Gorffennaf 31	
2020	2020	2019	2019
Grŵp	Coleg	Grŵp	Coleg
£'000	£'000	£'000	£'000
-	-	-	-
20	20	12	12
20	20	12	12
-	-	-	-
20	20	12	12

7 Rhoddion – Coleg yn unig

Rhoddion anghyfyngedig

Cyfanswm

2020	2019
£'000	£'000
-	-
-	-

8 Costau staff – Grŵp a Choleg

Roedd nifer y bobl ar gyfartaledd (gan gynnwys personél rheoli allweddol) a gyflogwyd gan y Coleg yn ystod y flwyddyn, a ddisgrifiwyd fel cyfwerth ag amser llawn, fel a ganlyn:

	2020	2020	2019	2019
	Grŵp	Coleg	Grŵp	Coleg
	Nifer	Nifer	Nifer	Nifer
Cyfwerth ag amser llawn				
Staff adrannol sy'n addysgu	587	569	579	558
Staff adrannol nad ydynt yn addysgu	262	254	261	251
	849	823	840	809
Cyfrifiad pobl	No.	No.	No.	No.
Staff adrannol sy'n addysgu	631	612	627	606
Staff adrannol nad ydynt yn addysgu	449	440	435	423
	1,080	1,052	1,062	1,029

	2020	2020	2019	2019
	Grŵp	Coleg	Grŵp	Coleg
	£'000	£'000	£'000	£'000
Costau ar gyfer y bobl uchod				
Cyflogau	25,227	24,408	24,148	23,006
Costau nawdd cymdeithasol	2,427	2,351	2,304	2,182
Costau pensiwn eraill	7,071	7,051	5,721	5,699
Costau staff	34,725	33,810	32,173	30,887
Costau ailstrwythuro	765	665	204	70
Cyfanswm costau staff	35,490	34,475	32,377	30,957

Personél rheoli allweddol

Personél rheoli allweddol yw'r bobl hynny sydd ag awdurdod a chyfrifoldeb ym meysydd cynllunio, llywio a rheoli gweithgareddau'r Coleg. Mae'n cael ei gynrychioli gan Dîm Arweinyddiaeth y Coleg sy'n cynnwys y Pennaeth, Is-bennaeth Gwasanaethau Corfforaethol ac Is-bennaeth Gwasanaethau Academaidd. Mae costau staff yn cynnwys iawndal a dalwyd i bersonél rheoli allweddol am golli swydd.

Enillion personél rheoli allweddol, y Swyddog Cyfrifyddu a staff eraill ar gyflog uwch

	2020	220
	Nifer	Nifer
Nifer y personél rheoli allweddol gan gynnwys y Swyddog Cyfrifyddu oedd :	6	6

Mae'r amrywiadau canlynol yn dangos nifer y personél rheoli allweddol a staff ar gyflog uwch a gafodd enillion blynyddol (ac eithrio cyfraniadau pensiwn ond gan gynnwys buddion mewn nwyddau) yn y Grŵp a'r Coleg fel a ganlyn:

Grŵp	Personél rheoli allweddol		Staff eraill	
	2020 Nifer	2019 Nifer	2020 Nifer	2019 Nifer
£60,001 i £65,000 y flwyddyn	-	-	1.0	7.0
£65,001 i £70,000 y flwyddyn	-	-	4.0	-
£70,001 i £75,000 y flwyddyn	-	2.0	-	-
£75,001 i £80,000 y flwyddyn	2.0	-	-	-
£80,001 i £85,000 y flwyddyn	-	1.0	-	0.1
£85,001 i £90,000 y flwyddyn	1.7	1.0	-	-
£90,001 i £95,000 y flwyddyn	-	-	-	-
£95,001 i £100,000 y flwyddyn	1.0	1.0	-	-
£140,001 i £145,000 y flwyddyn	-	1.0	-	-
£155,001 i £160,000 y flwyddyn	1.0	-	-	-
	5.7	6.0	5.0	7.1

Roedd enillion personél rheoli allweddol a staff eraill ar gyflog uwch yn y Grŵp uchod fel a ganlyn:

Grŵp	Personél rheoli allweddol		Staff eraill	
	2020 £000	2019 £000	2020 £000	2019 £000
Cyflogau	555	553	333	429
Tâl cysylltiedig â pherfformiad	7	7	-	-
Buddion mewn nwyddu	-	-	-	-
	562	560	333	429
Cyfraniadau pensiwn cyflogwyr	125	105	62	50
	687	665	395	479

Mae nifer y staff eraill uchod a'u tâl cysylltiedig yn cynnwys un (2018/19: 3) o gyfarwyddwr yr is-gwmni, Track Training Limited.

Cyfanswm yr iawndal am golli swydd sy'n daladwy i staff o fewn yr is-gwmni oedd £66,000 (2019: £66,000). Ni wnaed unrhyw daliadau i unrhyw staff y coleg ar gyflogau uwch.

Yswiriant cenedlaethol y gweithwyr hyn mewn perthynas â phersonél rheoli allweddol ar gyfer y flwyddyn oedd £71,000 (2019: £70,000).

Coleg	Personél rheoli allweddol		Staff eraill	
	2019	2018	2019	2018

	2020	2019	2020	2019
	No.	No.	No.	No.
£60,001 i £65,000 y flwyddyn	-	-	1.0	1.0
£65,001 i £70,000 y flwyddyn	-	-	3.0	3.0
£70,001 i £75,000 y flwyddyn	-	2.0	-	-
£75,001 i £80,000 y flwyddyn	2.0	-	-	-
£80,001 i £85,000 y flwyddyn	-	1.0	-	-
£85,001 i £90,000 y flwyddyn	1.7	1.0	-	0.1
£90,001 i £95,000 y flwyddyn	-	-	-	-
£95,001 i £100,000 y flwyddyn	1.0	1.0	-	-
£140,001 i £145,000 y flwyddyn	-	1.0	-	-
£155,001 i £160,000 y flwyddyn	1.0	-	-	-
	5.7	6.0	4.0	4.1

Roedd enillion personél rheoli allweddol a staff eraill ar gyflog uwch yn y Coleg fel a ganlyn:

	2020	2019	2020	2019
	£000	£000	£000	£000
Cyflogau	555	553	265	256
Tâl cysylltiedig â pherfformiad	7	7	-	-
Buddion mewn nwyddau	-	-	-	-
	562	560	265	256
Cyfraniadau pensiwn cyflogwyr	125	105	60	45
	687	665	325	301

Cyfanswm yr arian a dalwyd fel iawndal am golli swydd i weithwyr ar gyflogau uwch oedd £nil (2019: £nil).

Mae'r enillion uchod yn cynnwys symiau sy'n daladwy i'r Swyddog Cyfrifyddu (sydd hefyd y swyddog sydd ar y cyflog uchaf) sef:

	2020	2019
	£'000	£'000
Cyflogau	155	144
Tâl cysylltiedig â pherfformiad	-	-
Rhoddion mewn nwyddau	-	-
	155	144
	36	24

Mae pecyn cydnabyddiaeth y Pennaeth a'r Prif Weithredwr, yn destun adolygiad blynyddol gan Bwyllgor Taliadau'r Corff Llywodraethu, ac maent yn meincnodi gwybodaeth er mwyn darparu arweiniad gwrthrychol. Mae'r Pwyllgor Taliadau yn asesu perfformiad y Sefydliad yn erbyn DPA (KPIs) a chyrrhaeddiad myfyrwyr yn ystod y flwyddyn. Wrth adolygu pecyn cydnabyddiaeth y Pennaeth a'r Prif Weithredwr, mae'r pwyllgor hefyd yn cofnodi ac yn asesu cynnydd mewn perthynas ag amcanion strategol hirdymor y coleg, gan gynnwys yr amcan o sicrhau twf. Mae mesurau llwyddiant ansoddol, megis lefel ymgysylltu staff a myfyrwyr hefyd yn cael eu

hystyried. Meincnodir taliadau yn erbyn cyflog gweithwyr sydd â graddfa debyg yn y flwyddyn ariannol flaenorol (a gymerwyd o'u datganiadau ariannol). Ystyrir hefyd duedd gyffredinol y sector. Yn 2019, fe wnaeth y Coleg ddiwallu ei Ddangosyddion Perfformiad Allweddol a dyfarnodd y Pwyllgor Taliadau 5% ychwanegol i'r Pennaeth/Prif Weithredwr yn ychwanegol at gynnydd chwyddiant safonol.

Perthynas cyflog y Pennaeth /Prif Weithredwr a thâl lluosol

	2020 £'000	2019 £'000
Cyflog sylfaenol y Pennaeth/Prif Weithredwr fel lluosrif o ganolrif yr holl staff	5.6	5.3
Cyfanswm cydnabyddiaeth y Pennaeth/Prif Weithredwr lluosrif o ganolrif yr holl staff	6.0	5.5

Ni dderbyniodd aelodau'r Gorfforaeth (ac eithrio'r Swyddog Cyfrifyddu), staff na'r Swyddog NUS daliad gan y Sefydliad ac eithrio ad-daliadau ar gyfer costau teithio ac ati. Talwyd swm o £1,163 (2019:£2,361) i 4 Llywodraethwr ar gyfer treuliau.

9 Costau gweithredu eraill

	2020 Grŵp £'000	2020 Coleg £'000	2019 Grŵp £'000	2019 Coleg £'000
Costau adrannau addysgu	3,641	4,359	4,638	5,138
Costau adrannau sydd heb fod yn rhai addysgu	3,152	3,003	4,212	3,867
Costau eiddo	2,714	2,673	2,838	2,767
Gwariant Yswiriant (gweler nodyn 29)	-	-	66	66
Cyfanswm	9,507	10,035	11,754	11,838

Mae costau gweithredu eraill yn cynnwys:

	2019 Grŵp £'000	2019 Coleg £'000	2018 Grŵp £'000	2018 Coleg £'000
Taliad cydnabyddiaeth archwilyr:				
Archwiliad datganiadau ariannol	31	22	25	20
Archwiliad mewnol	10	10	12	12
Gwasanaethau eraill a ddarparwyd gan yr archwilydd datganiadau ariannol				
- Archwiliadau grant	-	-	2	2
- Cyngor ar dreth	2	-	1	-
- Cwblhau gwaith cyfrifon	-	-	3	3
Gwasanaethau eraill a ddarparwyd gan yr archwilyr mewnol	-	-	-	-
Llogi asedau – adeiladau	309	277	259	218
Llogi asedau - offer	69	63	73	67

10 Llog a chostau cyllid eraill – Grŵp a Choleg

	2020 Grŵp	2020 Coleg	2019 Grŵp	2019 Coleg
	£'000	£'000	£'000	£'000
Ar fenthyciadau banc, gorddrafftiau a benthyciadau eraill:	65	46	50	46
	65	46	50	46
Ar brydlesi cyllid	1	-	1	-
Llog sy'n daladwy ar ymddeoliad cynnar	-	-	4	4
Costau cyllid pensiwn (nodyn 25)	560	560	430	430
Cyfanswm	626	606	485	480

11 Trethiant – Grŵp yn unig

	2020 £'000	2019 £'000
Treth girffiraeth y DU	(1)	-
Darpariaeth ar gyfer treth gorfforaeth wedi'i gohirio	-	-
Cyfanswm	(1)	-

Asedau sefydlog diriaethol (Grŵp)

	Tir ac adeiladau		Offer	Cerbydau modur	Cyfanswm
	Rhydd- ddaliad	Lesddaliad hir			
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Cost or valuation					
Ar 1 Awst 2019	55,551	-	11,894	365	67,810
Ychwanegiadau	857	-	1,433	34	2,324
Gwaredu	-	-	(44)	-	(44)
Trosglwyddo o asedau cyfredol	-	772	-	-	772
Ar 31 Gorffennaf					
	56,408	772	13,283	399	70,862
Dibrisiant					
Ar 1 Awst 2019	16,947	-	8,649	280	25,876
Tâl am y flwyddyn	1,403	-	1,407	40	2,850
Diddymu o ran gwarediadau	-	-	(44)	-	(44)
Ar 31 Gorffennaf 2020	18,350	-	10,012	320	28,682
Gwerth llyfr net ar 31 Gorffennaf 2020	38,058	772	3,271	79	42,180
Gwerth llyfr net ar 31 Gorffennaf 2019	38,604	-	3,245	85	41,934

Asedau sefydlog diriaethol (Coleg yn unig)

	Tir ac adeiladau		Offer	Cerbydau	Cyfanswm
	Rhydd- ddaliad	Lesddaliad hir			
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Cost neu brisiad					
Ar 1 Awst 2019	54,558	-	10,550	342	65,450
Ychwanegiadau	993	-	1,559	23	2,575
Gwaredu	-	-	(466)	-	(466)
Trosglwyddo o asedau cyfredol	-	722			722
Ar 31 Gorffennaf 2020	56,408		13,030	399	70,609
Dibrisiant					
Ar 1 Awst 2019	16,947	-	8,446	280	25,673
Tâl am y flwyddyn	1,403	-	1,379	40	2,822
Diddymu o ran gwarediadau	-	-	(43)	-	(43)
Ar 31 Gorffennaf 2020	18,350	-	9,782	320	28,452
Gwerth llyfr net ar 31 Gorffennaf 2020	38,058	772	3,248	79	42,157
Gwerth llyfr net ar 31 Gorffennaf 2019	38,604	-	3,197	85	41,886

Cafodd tir ac adeiladau a etifeddwyd gan yr Awdurdod Addysg Lleol ar 1 Ebrill 1993 eu priso am gost ddisodli wedi'i dibrisio gan Syrfëwyr Siartredig o Gyngor Sir Gorllewin Morgannwg, Yr Adran Ystadau, Yr Adran Gwasanaethau Eiddo. Mae asedau sefydlog diriaethol eraill a etifeddwyd gan yr Awdurdod Addysg Lleol adeg corffori wedi cael eu priso gan y Gorfforaeth ar sail cost ddisodli wedi'i dibrisio. Os yw'r asedau hyn yn cael eu gwerthu, byddai'r Coleg naill ai'n gorfod ildio'r enillion gwerthu i Lywodraeth Cymru neu eu defnyddio yn unol â'r Memorandwm Ariannol â Llywodraeth Cymru.

Mae tir rhydd-ddaliol wedi cael ei ailbrisio ar werth y farchnad agored ar 1 Awst 2014 fel rhan o'r trefniadau pontio o dan FRS 102.

Wedi'i gynnwys y tir ac adeiladau (Coleg a Grŵp) yw swm o £828,000 (2019: £102,000) mewn perthynas ag asedau wrthi'n cael eu hadeiladu.

Wedi'i gynnwys yn y gwerth llyfr net o asedau diriaethol (Grŵp yn unig) mae £5,000 (2019: £12,000) mewn perthynas ag asedau dan feddiant drwy brydlesi cyllidol neu gontractau hurbrynant tebyg. Roedd dibrisio ar gyfer y flwyddyn parthed asedau dan feddiant prydlesi cyllidol neu gontractau hurbrynant tebyg oedd £6,000 (2019: £6,000).

13 Asedau anniriaethol

Grŵp	Ewyllys da £'000	Meddalwedd a Thrwyddedau £'000	Cyfanswm £'000
Cost neu brisiad			
Ar 1 Awst 2019	283	462	745
Ychwanegiadau	-	45	45
Gwaredu	-	-	-
Ar 31 Gorffennaf 2020	283	507	790
Dibrisiant			
Ar 1 Awst 2019	283	248	531
Tâl am y flwyddyn	-	88	88
Diddymu o ran gwarediadau	-	-	-
Ar 31 Gorffennaf 2020	283	336	619
Gwerth llyfr net ar 31 Gorffennaf 2020	-	171	171
Gwerth llyfr net ar 31 Gorffennaf 2019	-	214	214

Coleg	Meddalwedd a Thrwyddedau £'000	Cyfanswm £'000
Cost neu brisiad		
Ar 1 Awst 2019	462	462
Ychwanegiadau	45	45
Gwaredu	-	-
Ar 31 Gorffennaf 2020	507	507
Dibrisiant		
Ar 1 Awst 2019	248	248
Tâl am y flwyddyn	88	88
Diddymu o ran gwarediadau	-	-
Ar 31 Gorffennaf 2020	336	336
Gwerth llyfr net ar 31 Gorffennaf 2020	171	171
Gwerth llyfr net ar 31 Gorffennaf 2019	214	214

14 Buddsoddiadau anghyfredol

a) Buddsoddiadau - Coleg

	Coleg 2020 £'000	Coleg 2019 £'000
Buddsoddiadau mewn is-gwmnïau	-	-

Mae'r Coleg yn berchen ar 80 y cant o gyfranddaliadau £1 arferol Track Training Limited a gyhoeddwyd, cwmni wedi'i ymgorffori yng Nghymru a Lloegr. Prif weithgaredd busnes Track Training Limited yw hyfforddi cyflogeion ar ran cyflogwyr.

Cwmnïau cysylltiedig

Mae'r Coleg yn aelod o Bartneriaeth Sgiliau Prifysgol a Choleg, cwmni cyfyngedig drwy warant. Prif weithgaredd y cwmni yw hyrwyddo cyfleoedd addysg uwch rhwng Prifysgol Abertawe a cholegau eraill sy'n aelodau.

b) Eiddo Buddsoddi – Grŵp a Choleg

	2020 £'000	2019 £'000
Eiddo buddsoddi	145	145

Mae'r Coleg yn prisio eiddo ar werth y farchnad agored ar ddyddiad y fantolen. Cynhelir y prisiad gan syrfëwr annibynnol.

15 Dyledwyr

	Grŵp	Coleg	Grŵp	Coleg
	2020	2020	2019	2019
	£'000	£'000	£'000	£'000
Symiau'n ddyledus o fewn blwyddyn:				
Symiau masnach derbyniadwy	419	412	921	735
Symiau sy'n ddyledus gan weithgareddau'r Grŵp				
Gweithgareddau is-gwmnïau	-	9	-	-
Gweithgareddau cysylltiedig	-	-	-	-
Rhagdaliadau ac incwm a gronnwyd	484	467	447	401
Symiau sy'n ddyledus gan Lywodraeth Cymru	3,284	3,284	3,349	3,349
Cyfanswm	4,187	4,172	4,717	4,485

Mae symiau sy'n ddyledus gan Lywodraeth Cymru yn ymwneud yn bennaf â thaliadau DSW a cheisiadau sy'n weddill ar gyfer Cronfeydd Cymdeithasol Ewrop (ESF) gan WEFO.

16 Buddsoddiadau

	Grŵp	Coleg	Grŵp	Coleg
	2020	2020	2019	2019
	£'000	£'000	£'000	£'000
Buddsoddiadau asedau cyfredol	-	-	772	772
Adneuon tymor byr	-	-	-	-
Cyfanswm	-	-	772	772

Mae'r buddsoddiadau asedau cyfredol yn gysylltiedig â thir a berchnogir gan y Coleg. Ni ddefnyddir y tir ar hyn o bryd gan y Coleg.

Cedwir adneuon gyda banciau a chymdeithasau adeiladu sy'n gweithredu ym marchnad Llundain ac fe'i trwyddedir gan yr Awdurdod Gwasanaethau Ariannol gyda thros dri mis o aeddfedrwydd ar ddyddiad y fantolen. Mae'r llog ar yr adneuon hyn yn sefydlog am gyfnod yr adneuon adeg eu gosod.

17 Credydwyr: symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn

	Grŵp	Coleg	Grŵp	Coleg
	2020	2020	2019	2019
	£'000	£'000	£'000	£'000
Benthyciadau banc a gorddrafftiau	433	213	497	196
Benthyciadau eraill	18	18	18	18
Ymrwymadau o dan brydlesi gweithredu	4	-	5	-
Credydwyr cyfalaf	287	287	423	423
Symiau masnach sy'n daladwy	744	735	1,418	1,360
Symiau sy'n ddyledus i weithgareddau'r Grŵp:				
Gweithgareddau is-gwmnïau	-	218	-	137
Gweithgareddau cysylltiedig	-	-	-	-
Treth gorfforaeth	-	-	-	-
Nawdd cymdeithasol a threth arall	590	569	567	528
Croniad gwyliu blynyddol	610	589	716	701
Croniadau ac incwm gohiriedig	3,264	3,122	3,623	3,497
Incwm gohiriedig - grantiau cyfalaf y llywodraeth	817	817	619	619
Incwm gohiriedig - grantiau refferniw'r llywodraeth	698	698	1,050	1,050
Cyfanswm	7,465	7,266	8,936	8,529

18 Credydwyr: symiau sy'n ddyledus ar ôl blwyddyn

	Grŵp	Coleg	Grŵp	Coleg
	2020	2020	2019	2019
	£'000	£'000	£'000	£'000
Benthyciadau banc	2,218	2,218	2,437	2,437
Benthyciadau eraill	76	76	94	94
Ymrwymadau o dan brydlesi gweithredu	4	-	7	-
Incwm gohiriedig - grantiau cyfalaf y llywodraeth	7,456	7,456	6,587	6,587
Cyfanswm	9,754	9,750	9,125	9,118

(a) Benthyciadau banc a gor-ddrafftiau

	Grŵp	Coleg	Grŵp	Coleg
	2020	2020	2019	2019
	£'000	£'000	£'000	£'000
Ymhen blwyddyn neu lai	433	213	497	196
Rhwng blwyddyn a dwy flynedd	216	216	200	200
Rhwng dwy flynedd a phum mlynedd	1,811	1,811	1,950	1,950
Ymhen pum mlynedd neu fwy	191	191	287	287
Cyfanswm	2,651	2,431	2,934	2,633

Mae benthyciad banc Lloyds yn ansicredig a'n gweithredu ar fuddiant gradd sylfaenol ynghyd â 0.35% ychwanegol (31 Gorffennaf). Mae'r benthyciad yn cael ei ad-dalu yn fisol a disgwylir i gwblhau'r taliad yn llawn erbyn 2026.

Yn Hydref 2018 fe ddefnyddiodd y Coleg fenthyciad banc o £2,000,000 gan HSBC. Mae'r benthyciad yn gweithredu ar fuddiant gradd sylfaenol ynghyd â 1.65% ychwanegol. Mae'r benthyciad yn cael ei dalu mewn rhandaliadau misol tan fis Hydref 2023, ble bydd angen ad-dalu'r benthyciad yn llawn neu ail-gyllido'r cynllun. Cafodd y benthyciad ei sicrhau yn erbyn Campws Tychoch.

(b) Benthyciadau eraill

	Grŵp 2020 £'000	Coleg 2020 £'000	Grŵp 2019 £'000	Coleg 2019 £'000
Ymhen blwyddyn neu lai	18	18	18	18
Rhwng blwyddyn a dwy flynedd	18	18	18	18
Rhwng dwy flynedd a phum mlynedd	55	55	55	55
Ymhen pum mlynedd neu fwy	3	3	21	21
Cyfanswm	94	94	112	112

Mae benthyciadau eraill yn ymwneud â benthyciad di-log Salix i ariannu gwelliannau ynni-effeithlonrwydd a gefnogir gan Lywodraeth Cymru. Mae'r benthyciad cychwynnol o £86,150 yn ad-daladwy mewn rhandaliadau chwe-misol a chaiff ei ad-dalu'n llawn erbyn 2025.

Mae hefyd yn cynnwys Benthyciad 'Invest to Save' (a gefnogir gan Lywodraeth Cymru) er mwyn cefnogi ariannu'r gwaith o osod systemau gwresogi a rheoli. Pris y benthyciad yw £60,615 ac fe'i had-delir mewn wyth rhandaliad cyfartal, bydd y benthyciad wedi'i ad-dalu'n llawn erbyn 2026.

(c) Rhwymedigaethau dan Brydlesi cyllid

	Grŵp 2020 £'000	Coleg 2020 £'000	Grŵp 2019 £'000	Coleg 2019 £'000
Ymhen blwyddyn neu lai	4	-	5	-
Rhwng blwyddyn a dwy flynedd	2	-	4	-
Rhwng dwy flynedd a phum mlynedd	2	-	3	-
Ymhen pum mlynedd neu fwy	-	-	-	-
Cyfanswm	8	-	12	-

19 Offerynnau ariannol

	Grŵp 2020 £'000	Coleg 2020 £'000	Grŵp 2019 £'000	Coleg 2019 £'000
Asedau ariannol				
Rhwymedigaethau ariannol a fesurir ar gost wedi'i hamorteiddio	9,973	10,061	10,985	10,816
Rhwymedigaethau ariannol				
Rhwymedigaethau ariannol a fesurir ar gost wedi'i hamorteiddio	17,219	17,016	18,061	17,647

Mae asedau ariannol sy'n offerynnai dyled yn cael eu mesur a'u hamorteiddio ar gost dyledwyr cyfyngedig (gan eithrio rhagdaliadau) ac arian parod a symiau sy'n cyfateb i arian parod.

Mae rhwymedigaethau ariannol a fesurir ar gost wedi'i hamorteiddio yn cynnwys credydwyr masnach, benthykiadau, symiau sy'n ddyledus gan bartïon cysylltiedig a chredydwyr eraill.

2 Darpariaethau

	Pensiynau uwch	Grŵp a Choleg			Cyfanswm
		Arall	Is-gyfanswm	Ymrwymadau â buddion wedi'u diffinio	
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Ar 1 Awst 2019	1,050	98	1,148	26,920	28,068
Gwariant yn y cyfnod	(78)	(103)	(181)	(2,390)	(2,571)
Newid yn y cyfnod	60	5	65	23,060	23,125
Ar 31 Gorffennaf 2020	1,032	-	1,032	47,590	48,622

Mae ymrwymadau â buddion wedi'u diffinio'n ymwneud â'r rhwymedigaethau o dan aelodaeth y Coleg o'r LGPS. Mae rhagor o fanylion i'w gweld yn Nodyn 26.

Mae darpariaeth y pensiwn uwch yn ymwneud â chost staff sydd eisoes wedi gadael gwasanaeth y Coleg ac ymrwymadau ar gyfer costau ad-drefnu na all y Coleg dynnu'n ôl yn rhesymol oddi wrthynt ar ddyddiad y fantolen. Mae'r ddarpariaeth hon wedi cael ei hail-gyfrifo yn unol â'r canllawiau a gyhoeddwyd gan y cyrff ariannu.

Y prif dybiaethau ar gyfer y cyfrifiad hwn yw:

	2020	2019
Chwyddiant prisiau	2.2%	2.2%
Cyfradd ddisgownt	1.3%	2.0%

21 Llif arian

	Ar 1 Awst 2019	Llif arian	Ar 31 Gorffennaf 2020
	£'000	£'000	£'000
Arian parod a chyfwerth	5,943	327	6,270
Gorddrafftiau	(301)	81	(220)
Total	5,642	408	6,050

22 Cyfalaf ac ymrwymadau eraill

	Grŵp a Choleg	
	2020	2019
	£'000	£'000
Ymrwymadau wedi'u contractio ar 31 Gorffennaf	288	66

2 Prydlesu

Ar 31 Gorffennaf roedd isfaswm taliadau prydles y Coleg o dan brydlesi gweithredu na ellir eu diddymu fel a ganlyn:

Isafswm taliadau prydles sy'n ddyledus yn y dyfodol	Grŵp	Coleg	Grŵp	Coleg
	2020	2020	2019	2019
	£'000	£'000	£'000	£'000
Tir ac adeiladau				
Dim mwy na blwyddyn	192	192	290	273
Mwy na blwyddyn ac nid mwy na phum mlynedd	68	68	259	259
Mwy na phum mlynedd	-	-	-	-
	260	260	549	532
Arall				
Dim llai na blwyddyn	78	72	84	78
Mwy na blwyddyn ac nid mwy na phum mlynedd	37	20	110	86
Mwy na phum mlynedd	-	-	-	-
	115	92	194	164

24 Rhwymedigaethau amodol

Nid oes gan y Coleg unrhyw rhwymedigaethau amodol

25 Digwyddiadau ar ôl cyfnod yr adroddiad

Nid oes unrhyw ddigwyddiadau i'w hadrodd ar ôl dyddiad y fantolen.

26 Ymrwymïadau buddion wedi'u diffinio

Mae gweithwyr y Coleg yn aelodau o ddau brif gynllun pensiwn: y Cynllun Pensiwn Athrawon Cymru a Lloegr (TPS) ar gyfer staff academiaidd a staff cysylltiedig; a Chronfa Bensiwn Dinas a Sir Abertawe (sef Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (LGPS) ar gyfer staff nad ydynt yn addysgu, a reolir gan Ddinas a Sir Abertawe. Mae'r ddau yn gynlluniau aml-gyflogwr â buddion wedi'u diffinio.

Cyfanswm cost pensiynau ar gyfer y flwyddyn -	2020 £000	2019 £000
Cynllun Pensiwn Athrawon: cyfraniadau a dalwyd	2,781	1,895
Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol:		
Cyfraniadau a dalwyd	2,390	2,110
Tâl FRS 102 (28)	1,820	1,590
Tâl i'r Datganiad o Incwm Cynhwysfawr	4,210	3,700
Tâl pensiwn uwch i'r	60	104
Datganiad o Incwm		
Cynhwysfawr		
Cyfanswm Cost Pensiwn ar gyfer y Flwyddyn o fewn costau staff	7,051	5,699

Mae'r costau pensiwn yn cael eu hasesu yn unol â chyngor actiwariad cymwysedig annibynnol. Prisiad gwirioneddol ffurfiol diweddaraf y TPS oedd 31 Mawrth 2016 a 31 Mawrth 2019 ar gyfer y LGPS. Roedd cyfanswm y cyfraniadau yn cyfateb i £578,000 (2019: £494,000) oedd yn daladwy i'r cynlluniau ar 31 Gorffennaf ac maent wedi'u cynnwys o fewn credydwy.

Cynllun Pensiwn Athrawon

Mae'r TPS yn gynllun buddion wedi'u diffinio, cyfrannol, statudol a reolir gan Reoliadau Pensiynau Athrawon 2010 ac, o 1 Ebrill 2014, gan Reoliadau Cynllun Pensiwn Athrawon 2014. Mae'r rheoliadau hyn yn gymwys i athrawon mewn ysgolion a sefydliadau addysgol eraill. Mae aelodaeth yn awtomatig i athrawon a darlithwyr amser llawn. Gall athrawon a darlithwyr optio allan o'r cynllun TPS.

Cynllun heb ei ariannu yw'r TPS ac mae aelodau'n cyfrannu ar sail 'talw wrth fynd' - mae'r cyfraniadau hyn, ynghyd â rhai'r gweithwyr, yn cael eu credydu i'r Trysorlys o dan drefniadau a lywodraethir gan y Ddeddf uchod. Telir buddion ymddeol a phensiynau eraill gan arian cyhoeddus a ddarperir gan y Senedd.

Gwneir prisiadau TPS yn unol â rheoliadau Deddf Pensiwn Gwasanaeth Cyhoeddus 2013. Mae prisiadau yn credydu cyfrif pensiwn athrawon ar raddfa enillion wirioneddol, dim ond os yw'r arian yn cael ei fuddsoddi mewn buddsoddiadau tybiannol sy'n cynhyrchu'r raddfa wirioneddol honno.

Cafodd adolygiad actiwaraid o'r TPS ei gynnal ar 31 Mawrth 2016, a chafodd yr adroddiad Prisio ei gyhoeddi ym mis Ebrill 2019. Nododd y prisiad gyfanswm o £198 biliwn ar gyfer rhwymedigaethau'r cynllun (pensiynau sy'n cael eu talu a chostau buddion y dyfodol). Nododd y prisiad £218 biliwn ar gyfer rhwymedigaethau'r (pensiynau sy'n cael eu talu, a chostau rhagweladwy ar gyfer darpar fuddion) gwasanaeth, a £198 biliwn ar gyfer asedau tybiannol (amcangyfrif o ddarpar gyfraniadau, ynghyd â'r buddsoddiadau tybiannol a ddelir ar y dyddiad prisio) sy'n rhoi diffyg tybiannol o £22 miliwn.

O ganlyniad, gosodwyd cyfraddau cyfraniadau cyflogwyr newydd o 23.68% ar gyfer tâl pensiynadwy o fis Medi 2019 ymlaen (16.48% yn ystod 18/19).

Mae copi llawn o'r adroddiad prisio a'r dogfennau ategol i'w gweld ar wefan y Cynllun Pensiwn Athrawon yn y lleoliad canlynol:

<https://www.teacherspensions.co.uk/news/employers/2014/06/publication-of-the-valuation-report.aspx>

Roedd cyfanswm o £2,781,000 (2019: £1,895,000) o gostau pensiwn wedi cael ei dalu i'r TPS yn ystod y flwyddyn.

Safonau Adrodd Ariannol 102 (28)

O dan y diffiniadau a osodwyd yn FRS 102 (28.11), mae'r TPS yn gynllun pensiwn aml-gyflogwr. Nid yw'r Coleg yn gallu adnabod ei gyfran o asedau a rhwymedigaethau sylfaenol y cynllun.

Yn unol â hynny, mae'r Coleg wedi manteisio ar yr eithriad yn FRS 102 ac wedi cyfrif am ei gyfraniadau i'r cynllun fel pe bai'n cynllun cyfraniadau wedi'u diffinio. Mae'r Coleg wedi amlinellu uchod yr wybodaeth sydd ar gael ar y cynllun a'r goblygiadau i'r Coleg o ran y cyfraddau cyfraniadau disgwylidig.

Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol

Mae LGPS Dinas a Sir Abertawe yn gynllun buddion wedi'u diffinio a ariennir, ac mae'r asedau yn cael eu dal ar wahân mewn cronfeydd a weinyddir gan Awdurdod Lleol Dinas a Sir Abertawe. Cyfanswm y cyfraniadau a wnaed ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2020 oedd £3,080,000 (2019: £2,700,000) ac o'r cyfanswm hwn roedd £2,390,000 (2019: £2,110,000) yn gyfraniadau gan gyflogwyr a £690,000 (2019: £590,000) yn gyfraniadau gan gyfloeigion.

Ar 31 Mawrth 2020, cytunwyd ar gyfradd o 21.8% i gyflogwyr a hyfradd o 5.5% i 12.5% i weithwyr, yn dibynnu ar eu cyflog. Ers Ebrill 2020, fe ostyngodd cyfraniadau pensiwn gweithwyr i %21.3%.

Ar 26 Hydref 2018, trosglwyddwyd yr Uchel Lys ddyfarniad oedd yn ymwneud â chynlluniau pensiwn buddiannau diffiniedig Grŵp Bancio Lloyds. Daeth y dyfarniad i'r casgliad y dylid y cynlluniau gydraddoli buddianau pensiwn dynion a menywod mewn perthynas ag isafswm budd-daliadau pensiwn gwarantedig (GMP). Bydd angen i'r Llywodraeth ystyried y canlyniad hwn ar y cyd ag ymgynghoriad diweddar y Llywodraeth ar fynegeio GMP mewn cynlluniau sector cyhoeddus cyn dod i gasgliad ar unrhyw newidiadau sydd eu hangen i gynlluniau LGPS.

Prif Rhagdybiaethau Actiwaraid

Mae'r wybodaeth ganlynol yn seiliedig ar brisiad actiwaraid llawn o'r gronfa ar 31 Mawrth 2016 wedi'i ddiweddarau i 31 Gorffennaf 2019 gan actiwari annibynnol cymwysedig.

	Ar 31 Gorffennaf 2020	Ar 31 Gorffennaf 2019	Ar 31 Gorffennaf 2018
Cyfradd cynnydd mewn cyflogau	3.8%	3.7%	3.6%
Cynnydd mewn pensiynau yn y dyfodol	2.3%	2.2%	2.1%
Cyfradd ddisgownt ar gyfer rhwymedigaethau'r cynllun	1.4%	2.2%	2.8%
Rhagdybiaeth chwyddiant (CPI)	2.3%	2.2%	2.1%
Newid pensiynau i gyfandaliadau	80%	80%	80%

Mae'r rhagdybiaethau marwolaeth cyfredol yn caniatáu ar gyfer gwelliannau mewn cyfraddau marwolaeth yn y dyfodol. Dyma'r disgwyliad oes tybiedig wrth ymddeol yn 65 oed:

	Ar 31 Gorffennaf Blynedd	Ar 31 Gorffennaf Blynedd
<i>Yn ymddeol heddiw</i>		
Dynion	22.2	23.0
Menywod	24.2	24.6
<i>Yn ymddeol mewn 20 mlynedd</i>		
Dynion	23.2	24.7
Menywod	25.7	26.4

	Gwerth Teg ar 31 Gorffennaf 2020 £'000	Gwerth Teg ar 31 Gorffennaf 2019 £'000
Offerynnau Ecwiti	39,868	39,575
Bondiau'r llywodraeth	2,825	5,420
Eiddo	2,665	2,250
Arian parod	1,173	1,636
Bondiau corfforaethol	533	409
Arall	6,236	1,840
Cyfanswm gwerth teg asedau'r cynllun	53,300	51,130
Adenillion gwirioneddol ar asedau'r cynllun	350	3,140

Y symiau a gynhwysir ar y fantolen o ran y cynllun pensiwn â buddion wedi'u diffinio yw:

	2020 £'000	2019 £'000
Gwerth teg asedau'r cynllun	53,300	51,130
Gwerth presennol rhwymedigaethau'r cynllun	(100,890)	(78,050)
Pensiynau net (rhwymedigaeth)/ased (Nodyn 20)	(47,590)	(26,920)

Y symiau a gydnabyddir yn y Datganiad o Incwm Cynhwysfawr o ran y

	2020 £'000	2018 £'000
Symiau a gynhwysir mewn costau staff		
Cost bresennol y gwasanaeth	4,210	2,470
Cost y gwasanaeth yn y gorffennol	-	1,230
Cyfanswm	4,210	3,700
Symiau a gynhwysir mewn llog a chostau cyllideraill		
Cost llog net	560	430
	560	430

Y swm a gydnabyddir mewn Incwm Cynhwysfawr Arall

Adenillion ar asedau'r cynllun pensiwn	(800)	1,820
Enillion/(Colledion) profiad sy'n codi ar ymrwymadau buddion wedi'u diffinio	(17,490)	(10,190)
Y swm a gydnabyddir mewn Incwm Cynhwysfawr Arall	(18,290)	(8,370)

Symudiad mewn (rhwymedigaeth) / ased budd wedi'i ddiffinio net yn ystod y flwyddyn

	2020 £'000	2019 £'000
(Rhwymedigaeth)/ased budd wedi'i ddiffinio net yn y cynllun ar 1 Awst	(£26,920)	(16,530)
Symudiad yn y flwyddyn:		
Cost gyfredol y gwasanaeth	(4,210)	(2,840)
Cyfraniadau gan y cyflogwr	2,390	1,870
Cost y gwasanaeth yn y gorffennol	-	(1,230)
Llog net ar y (rhwymedigaeth)/ased wedi'i ddiffinio	(560)	(430)
Enillion neu golled actiwaraid	(18,290)	(8,370)
(Rhwymedigaeth)/ased budd wedi'i ddiffinio net ar 31 Gorffennaf	(47,590)	(26,920)

Cysoniad Asedau a Rhwymedigaethau

	2020 £'000	2019 £'000
Newidiadau yng ngwerth presennol ymrwymadau buddion wedi'u diffinio		
Ymrwymadau buddion wedi'u diffinio ar ddechrau'r cyfnod	78,050	62,900
Cost gyfredol y gwasanaeth	4,210	2,470
Cost llog	1,710	1,750
Cyfraniadau gan gyfranogion y Cynllun	690	590
Enillion a cholledion profiad ar ymrwymadau buddion wedi'u diffinio	17,490	10,190
Amcangyfrif buddion a dalwyd	(1,260)	(1,080)
Cost y gwasanaeth yn y gorffennol	-	1,230
Cwtogiadau a setliadau	-	-
Ymrwymadau buddion wedi'u diffinio ar ddiwedd y cyfnod	100,890	78,050

Newidiadau yng ngwerth teg asedau'r cynllun

Gwerth teg asedau'r cynllun ar ddechrau'r cynllun	51,130	46,370
Llog ar asedau'r cynllun	1,150	1,320
Adenillion ar asedau'r cynllun	(800)	1,820
Cyfraniadau gan y cyflogwr	2,390	2,110
Cyfraniadau gan gyfranogion y Cynllun	690	590
Amcangyfrif buddion a dalwyd	(1,260)	(1,080)
Gwerth teg asedau'r cynllun ar ddiwedd y cyfnod	53,300	51,130

Mae Track Training Limited wedi gweithredu cynllun pensiwn NEST ers Tachwedd 2016. Dyma gyfraniadau'r cwmni i'r cynllun:

- 1% o dâl pensiynadwy nes 5 Ebrill 2018
- 2% o dâl pensiynadwy o 6 Ebrill 2018 i 5 Ebrill 2019
- 3% o dâl pensiynadwy o 6 Ebrill 2019 ymlaen.

Cyfanswm cyfraniadau'r flwyddyn oedd £20,000 (2019: £22,000). Cyfanswm taladwy ar ddiwedd y flwyddyn oedd £3,000 (2019: £9,000).

27 Trafodion parti perthynol

Oherwydd natur gweithrediadau'r Coleg a chyfansoddiad y Corff Llywodraethu sy'n deillio o sefydliadau sector cyhoeddus a phreifat lleol, mae'n anochel y bydd trafodion yn digwydd gyda sefydliadau y gall fod gan aelod o'r Corff Llywodraethu fudd ynddynt. Mae pob trafodiad sy'n cynnwys sefydliadau o'r fath yn cael eu cynnal ar hyd braich ac yn unol â rheoliadau ariannol a gweithdrefnau caffael arferol y Coleg.

Cyfanswm y costau a dalwyd i'r Llywodraethwyr neu ar eu rhan yn ystod y flwyddyn oedd £1,163; 3 lywodraethwr (2019: £2,361; 4 llywodraethwr). Mae hyn yn cynrychioli costau teithio a chynhaliadau a chostau eraill allan o boced a godir wrth fynd i gyfarfodydd Llywodraethwyr a digwyddiadau eraill yn eu capasiti swyddogol.

Nid yw'r un Llywodraethwr (ac eithrio'r Pennaeth neu lywodraethwyr staff) wedi derbyn unrhyw daliad cydnabyddiaeth neu daliadau wedi'u hepgor gan y Coleg neu ei is-gwmnïau yn ystod y flwyddyn (2019: Dim).

Dyma'r trafodion parti perthynol:

	Incwm	Gwariant	Incwm	Gwariant
	2020	2020	2019	2019
	£'000	£'000	£'000	£'000
Dinas a Sir Abertawe	179	86	280	89

Mae gan y Coleg dau Lywodraethwr sydd hefyd yn Gynghorwyr sy'n cynrychioli Dinas a Sir Abertawe. Mae incwm a gwariant y flwyddyn yn gysylltiedig â'r ddarpariaeth o wasanaethau addysgiadol.

28 Symiau a dalwyd fel asiant

Y Gronfa Ariannol Wrth Gefn

	2020	2019
	£'000	£'000
Grantiau cyrff ariannu – symiau heb eu gwario o'r flwyddyn flaenorol	-	-
Grantiau cyrff ariannu – cymorth dysgwyr yn ôl disgresiwn	515	491
	515	491
Talwyd i fyfyrwyr	(452)	(476)
Costau gweinyddu	(15)	(15)
Balans heb ei wario ar 31 Gorffennaf	48	-

I fyfyrwyr yn unig y mae grantiau cyrff ariannu ar gael. Mae'r grant cymorth dysgwyr yn ôl disgresiwn yn ymwneud â'r Gronfa Ariannol Wrth Gefn a dim ond gweithredu fel asiant talu y mae'r Coleg ar ran Llywodraeth Cymru. Yn yr amgylchiadau hyn, mae'r grantiau a'r taliadau cysylltiedig felly wedi'u heithrio o'r Datganiad o Incwm Cynhwysfawr.

29 Digwyddiadau arwyddocaol

Ym mis Hydref 2016, achoswyd difrod sylweddol i'r prif bloc addysgu ar gampws y Coleg yn Nhycoch gan dân. Dros y flwyddyn, mae'r Coleg wedi bod yn adfer y cyfleusterau a ddifrodwyd wrth hefyd ddarparu lle amgen dros dro er mwyn parhau i addysgu myfyrwyr.

Yr effaith ar ganlyniadau'r Coleg ar gyfer y flwyddyn oedd:

	2020	2019
	£'000	£'000
Derbyniadau yswiriant mewn perthynas ag eitemau a godir ar y Datganiad o Incwm Cynhwysfawr	-	66
Derbyniadau yswiriant mewn perthynas ag asedau gosodedig newydd	-	152
Derbyniadau yswiriant ar gyfer y flwyddyn	-	218

Cafodd yr hawliad yswiriant ei setlo ym mis Gorffennaf 2019 ar swm o £5.7 miliwn.